

ОПУСПРОЕКТ
ЕКОЛОГИЈА | БЕЗБЕДНОСТ ПРИ РАБОТА | МОНИТОРИНГ

БАРАЊЕ

бр. 0802/1445 од 05.12.2018 год.

**ЗА ДОБИВАЊЕ НА Б - ИНТЕГРИРАНА ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА
ЗА ДПТУ ИЛИРИЈА КОМЕРЦ, С. ОТЉА ОБЈЕКТ ЗА ПОВРШИНСКА
ЕКСПЛОАТАЦИЈА НА МИНЕРАЛНА СУРОВИНА ВУКСАН**

**ИЗРАБОТУВАЧ:
РИ – ОПУСПРОЕКТ ДОО Скопје**

**УПРАВИТЕЛ
Иван Вулгаракис**

Скопје, 2018 година

Барање за Б -ИЕД за Илирија Комерц с. Отља локалитет Вуксан

	СОДРЖИНА	
I	ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ	4
I.1	Вид на барањето	4
I.2	Орган надлежен за издавање на Б-Интегрирана еколошка дозвола	4
II	ОПИС НА ТЕХНИЧКИТЕ АКТИВНОСТИ	5
II.1	Опис на дејноста	5
II.2	Опис на локацијата	5
II.3	Техничко – технолошки опис на активностите	7
II.4	Геолошки Карактеристики На Локалитетот “Вуксан” - Куманово	11
II.5	Хидрогеолошки карактеристики на теренот	12
II.6	Климатски карактеристики на подрачјето	14
III	УПРАВУВАЊЕ И КОНТРОЛА	16
IV	СУРОВИНИ И ПОМОШНИ МАТЕРИЈАЛИ И ЕНЕРГИИ УПОТРЕБЕНИ ИЛИ ПРОИЗВЕДЕНИ ВО ИНСТАЛАЦИЈАТА	17
V	ЦВРСТ И ТЕЧЕН ОТПАД	19
VI	ЕМИСИИ	21
VI.1	ЕМИСИИ ВО АТМОСФЕРАТА	21
VII	ЕМИСИИ ВО ПОВРШИНСКИ ВОДИ И КАНАЛИЗАЦИЈА	24
VIII	ЕМИСИИ ВО ПОЧВА	29
VIII.1	Емисии во подземни води	29
VIII.2	Емисии во почва	30
IX	ЗЕМЈОДЕЛСКИ И ФАРМЕРСКИ АКТИВНОСТИ	33
X	БУЧАВА, ВИБРАЦИИ И НЕЈОНИЗИРАЧКО ЗРАЧЕЊЕ	34
X.1	Бучава	34
X.2	Вибрации	35
X.3	Нејонизирачко зрачење	37
XI	ТОЧКИ НА МОНИТОРИНГ НА ЕМИСИИ И ЗЕМАЊЕ ПРИМЕРОЦИ	38
XII	ПРОГРАМА ЗА ПОДОБРУВАЊЕ	39
XIII	СПРЕЧУВАЊЕ ХАВАРИИ И РЕАГИРАЊЕ ВО ИТНИ СЛУЧАИ	42
XIV	РЕМЕДИЈАЦИЈА, ПРЕСТАНОК СО РАБОТА, ПОВТОРНО ЗАПОЧНУВАЊЕ СО РАБОТА И ГРИЖА ПО ПРЕСТАНОК НА АКТИВНОСТИТЕ	46
XV	РЕЗИМЕ БЕЗ ТЕХНИЧКИ ДЕТАЛИ	49
XVI	ИЗЈАВА	53
XVII	ПРИЛОЗИ	54

**Нарачател: Друштво за производство, трговија и услуги ИЛИРИЈА-КОМЕРЦ
ДООЕЛ с. Отља Липково**

**ДОКУМЕНТ: БАРАЊЕ ЗА ДОБИВАЊЕ Б – ИНТЕГРИРАНА ЕКОЛОШКА
ДОЗВОЛА ЗА РУДНИК ЗА ПОВРШИНСКА ЕКСПЛОАТАЦИЈА НА
МИНЕРАЛНА СУРОВИНА**

**ИЗРАБОТУВАЧ-КОНСУЛТАНТ: ДРУШТВОТО ЗА ИНЖЕНЕРИНГ,
ИСТРАЖУВАЊЕ И УСЛУГИ РИ-ОПУСПРОЕКТ ДОО СКОПЈЕ,**

КООРДИНАТОР НА ТИМОТ ЗА ИЗРАБОТКА НА БАРАЊЕТО:

М-Р МАРЕ ВУЛГАРАКИС

БАРАЊЕТО ГО ИЗРАБОТИЈА:

М-Р КИРЕ СТАНОЈОСКИ

ИВАН ВУЛГАРАКИС, ДИПЛ. ЕКОЛ.

М-Р СИМОНА БАБАЛИЕВСКА

КАТЕРИНА КИРКОВСКА, ДИПЛ. ТЕХ.

БИЛЈАНА ДИМИШКОВСКА ДИПЛ. ИНЖ. ТЕХ

СОРАБОТНИЦИ (ОД ИЛИРИЈА КОМЕРЦ):

ВЕДАТ ШАЌИРИ, УПРАВИТЕЛ

I. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

Име на компанијата ¹	Друштво за производство, трговија и услуги ИЛИРИЈА-КОМЕРЦ ДООЕЛ с. Отља Липково
Правен статус	ДООЕЛ
Сопственост на компанијата	Приватна
Адреса на локацијата	с. Отља Липково
(и поштенска адреса, доколку е различна од погоре споменатата)	/
Број на вработени	5
Категорија на индустриски активности кои се предмет на барањето ²	Прилог 2, точка 3.2. Сл.весник 89/05 Б-дозвола, Инсталации за ископ, дробење мелење сеење
Проектиран капацитет	Q=30 m ³ /h

I.1 Вид на барањето³

Обележете го соодветниот дел

Нова инсталација	☐
Постоечка инсталација	☒
Значителна измена на постоечка инсталација	☐
Престанок со работа	☐

I.2 Орган надлежен за издавање на Б-Интегрирана еколошка дозвола

Име на единицата на локална самоуправа	Општина Липково
Адреса	Село Липкоцо
Телефон	(031) 463-180

¹ Како што е регистрирано во судот, важечка на денот на апликацијата

² Да се внесат шифрите на активностите во инсталацијата според Анекс 1 од ИСКЗ уредбата (Сл. Весник 89/05 од 21 Октомври 2005). Доколку инсталацијата вклучува повеќе активности кои се предмет на ИСКЗ, треба да се означат шифрата за секоја активност. Шифрите треба да бидат јасно оделени една од друга.

³ Ова барање не се однесува на трансфер на дозволата во случај на продажба на инсталацијата

II ОПИС НА ТЕХНИЧКИТЕ АКТИВНОСТИ

II.1. Опис на дејноста

Друштво за производство, трговија и услуги ИЛИРИЈА-КОМЕРЦ ДООЕЛ с. Отља Липково со Министерството за Економија склучи Договор за Концесија за експлоатација на земјиште на кое е лоциран рудникот за површинска експлоатација на минерална суровина. Договорот е склучен на ден 13.11.2014 год со деловоден број во Владата на РМ застапувано од Министерството за Економија на РМ 24-5618/1 со важност до 09.05.2042 год. Локацијата припаѓа во атарот на селото Отља, западно од него односно на падините на планината Скопска Црна Гора на надморска височина од 1050 м.

II.2. Опис на локацијата

Локалитетот “Вуксан” се наоѓа на околу 13 км западно од градот Куманово, или на 4 км од с. Отља како најблиско населено место. Селото Липково е лоцирано на 5 км североисточно, додоска на 5 км југоисточно е лоцирано селото Матејче. Како најблиско населено место се појавува селото Стрима кое е на воздушна оддалеченост од нешто помалку од 4 км но поради тоа што помеѓу локалитетот и селото се издига дел од планината Скопска црна Гора и неповрзаноста со пат практично се појавува како многу оддалечена локација. Теренот геолошки гледано припаѓа на листот Куманово според геолошката поделба на Република Македонија во мерка 1:100.000 кој го завзема северниот дел од републиката.

Локалитетот “Вуксан” има комуникациска врска по единствениот пробиеен пат кој оди до локалитетот е низ селото Отља каде се дели во две насоки и тоа кон селото Липково кон градот Куманово додека втората кон селото Матејче кој продолжува кон селото Никуштак, па Арачиново и влегува во градот Скопје. Од овие два патни правци директно се поврзува со коридорите 8 и 10 како главни сообраќајни коридори низ Република Македонија.

Општината Липково зафаќа површина од околу 268 км² на која се лоцирани 22 селски населби со вкупно 25.000 жители и просечна густина на населението од дури 101 житл/км², каде дел од селата бројат и по неколку илјади жители.

Населението се занимава со земјоделие и сточарство, а мал дел работи во индустриските капацитети во Куманово и Скопје.

Барање за Б -ИЕД за Илирија Комерц с. Отља локалитет Вуксан

Границата на експлоатационото поле е прикажана на прегледна топографска карта во мерка $M = 1:1000$, а просторот од вкупни $0,70032 \text{ км}^2$ е дефиниран со следните точки и координати.

Слика 1 Општина Липково, населени места

Табела бр.1 Координати на точките на концесискиот простор

Точка број	Координата X	Координата Y
E ₁	4 666 590	7 544 190
E ₂	4 666 820	7 544 750
E ₃	4 665 390	7 545 270
E ₄	4 665 432	7 544 832

Работната зона, односно експлоатационото поле која е дефинирана помеѓу точките E₁, E₂, E₃, E₄ E₅ и E₆ зафаќа површина од околу 14.360 м^2 односно околу 1,4 ha. Координатите на точките се дадени во табелата во продолжение:

Табела бр.2 Координати на точките на експлоатационо поле

Точка број	Координата X	Координата Y
E ₁	4 665 553	7 544 889
E ₂	4 665 681	7 544 843
E ₃	4 665 733	7 544 887
E ₄	4 665 701	7 544 939
E ₅	4 665 613	7 544 979
E ₆	4 665 577	7 544 943

III.3. Техничко – технолошки опис на активностите

Техничко – технолошки опис на рудникот

Според Главниот рударски проект за локалитетот Вуксан изготвено од Кипо Струмица, располага со околу 140.503 т калцитски мермеризиран варовник.

Во технолошкиот процес на површинската експлоатација на варовникот се предвидени 4 работни етажи и тоа E-1070, E-1060, E-1050 и E-1040. Секоја етажа е предвидено да има работна висина од 10 м и широчина на етажната берма од минимум 5 м со агол на завршна косина од 58 °. Просечната годишна експлоатација на материјалот се предвидува да изнесува околу 30.000 т што гарантира експлоатација на 46 години. Од овие бројки се добива и просечното средно дневно производство на материјалот од 125 т/ден, за проектирани 240 работни денови во текот на годината.

Отворањето на копот се врши одозгора односно од кота 1085 со тоа што ќе се формира првата етажа на кота 1070 мнв па се до најниската точка на четвртата и последна етажа на 1040 мнв. Технологијата е дисконтинуирана со примена на дупчачко минерски работи од страна на овластена компанија со која Илирија Комерц има потпишано договор за соработка, потоа следуваат процесите на товарање на минираниот материјал на камион со помош на багер како и негов транспорт до дробиличната постројка. Товарањето на материјалот е предвидено да биде со булдожер со гасеници со зафатнина на корпа не помала од 1 м³ додека кршењето на некои од карпите се предвидува да биде со пикамер кој се инсталира на булдожер. Транспортот на материјалот се врши со 2 камиони кипер со носивост од 15 м³.

Што се однесува за процесот на дупчење и минирање се употребува лафетна самоодна дупчалка Тамрок или слични дупчалки, со \varnothing 76 мм и одредена геометрија на дупчење, како и амонекс 1 експлозив за полнење на дупнатините едноредно или

Барање за Б -ИЕД за Илирија Комерц с. Отља локалитет Вуксан

дворедно, во зависност од дадените услови со соодветни иницијални каписли за активирање на експлозивот.

Минирањето се врши од страна на надворешна компанија која е лиценцирана за минерски работи, што не го вклучува и процесот на дупчење. За дупчење на дупнатини каде се поставува експлозивот е направен договор со друга компанија кој исто така е приложен на крајот од ова барање. Минирањето се врши еднаш до двапати годишно во услови на сончево и мирно време со превземени сите мерки на безбедност и неовластен пристап до полето кое се минира. Усвоеното безбедно растојание од местото каде се врши минирањето е 270 м што значи дека на оваа оддалеченост од минското поле не смее да има присутни лица, ниту возила или машини. Поради големата оддалеченост на населените места потполно е безбедно минирањето во однос на градбите кои се изведени во околните населби.

Слика 2 Отворена етажа на рудникот Вуксан

По завршување на дупчарско минерските работи минерската екипа е задолжена за проверка и уништување на евентуално неексплодираниите експлозивни полнења.

После процесот на товаране на материјалот во камион се врши негов транспорт до постројка за дробење и сепарирање оддалечена околу 2 км источно од рудникот, воздушна линија. Патот по кој се транспортира материјалот е пробиеен за рудникот и истиот со траса која не е асфалтирана што значи продуцира големо

Барање за Б -ИЕД за Илирија Комерц с. Отља локалитет Вуксан

количество на прашина кога поминува камионот. Поради тоа неопходно е да се врши влажнење на патеката на движење на камионот со помош на цистерна што е едно од најекономичните решенија за да се спречи емисијата на прашина.

За користење на локалната патна инфраструктура издадена е согласност од страна на Градоначалникот на општина Липково со бр. 03-379/2 од 17.05.2012 год.

Потребната рударска опрема во површинскиот коп за експлоатација на мермеризиран варовник се сведува на два булдожери, за ископ и товарење и во моментот два камиони за транспорт на материјалот. Сервисирање на рударската механизација се врши на лице место поради габаритноста на механизацијата и неможноста истата да се транспортира надвор од рудникот ако има некој дефект. Притоа се внимава безбедно да се изврши зафаќање на сите можни течности кои можат да предизвикаат контаминирање на почвата пред се, но и безбедно се врши одложување односно времено складирање на заменетите делови или флуиди, како и отпадните акумулаторски батерии. Не постојат бетонирани подлоги за безбедно складирање на флуидите и акумулаторите, и затоа не се чуваат на предметниот рудник туку се носат во сепарацијата која е на неколку км од рудникот кои дополнително се заштитени во пластични буриња за да не дојде до истекување на киселина при евентуално оштетување на акумулаторот.

Слика 3 Рударски машини

Работата на рудникот се врши во една смена и со купената механизација ги задоволува пресметаните просечни 125 т/ден кои се обезбедуваат со само 4 пати превезување на камионите од рудникот до сепарацијата. Тоа овозможува камионите

безбедно со предвидената брзина на движење од 10 км/ч да изврши транспортирање на материјал максимум 4 пати за време од 8 часа со што се задоволува проектираниот просек од најмалку 125 т/ден.

Од наведеното се гледа дека се работи за рудник со релативно мал капацитет на експлоатација на мермеризираната суровина што од друга страна дава една слика на можното минимално негативно влијание врз животната средина.

Инфраструктурни објекти

Инфраструктурните објекти на објектот за дробење и сепарирање на камен агрегат се сведени на минимум поради малиот капацитет на производство. За потребите на рудникот во Главниот рударски проект се предвидени следните објекти:

- прирачен магацин,
- санитарии и гардероба
- паркинг простор
- портирница
- цистерна за вода

За санитарните потреби на вработените инсталирани се цистерни две на број со зафатнина секоја од по 3 м³ која се полни со зафат изведен од извор на вода која преку црево е доведена до локацијата односно поврзани со цистерните. Едната од цистерните е поставена вертикално е и делуно вкопана што овозможва нејзина стабилност пред се, додека другата е поставена на приколица за влеченње односно е мобилна и може да се поместува по потреба. На инсталацијата не постои санитарен јазол ниту пластичен WC контејнер. На рудникот не се изведени ниту останатите делови како прирачен магацин, портирница гардероби. Дел од предвидените објекти се лоцирани на објектот за сепарирање кој е лоциран на неколку километри од рудникот, а првично била проектирана да се лоцира на рудникот.

Снабдување со електрична енергија

За потребите на површинскиот коп како енергенс се појавува само дизел горивото бидејќи не постојат уреди кои работат на електрична енергија, и затоа не постои електрична инсталација. Бидејќи се работи за инсталација која работи само во една смена за осветлување на просторот по потреба се користи агрегат за производство на електрична енергија мал капацитет.

Снабдување со нафтени деривати

Снабдување со нафтени деривати се врши со автоцистерна која доаѓа на лице место и ги полни резервоарите на багерите со т.н. „пиштол“ што овозможува да се спречи истекување на дизелот на подлогата. Бидејќи резервоарите на багерите и камионите се прилично големи точење на гориво се случува на неколку дена односно еднаш неделно во просек. Бидејќи рудникот располага со голема количина на минерална прашина еветуалното истекување на нафтен дериват се посипува со прашина и се отстранува за депонирање.

II.4. Геолошки Карактеристики на пошироката околина

Во геолошката градба на локалитетот Вуксан – Отља односно концесиониот простор затворен со 6 (шест) точки со определени координати е изграден од серицитски и филитични шкрилци. Од овие карпи се изградени кровниот и подинскиот дел на мермерниот прослој. Шкрилците се најверојатно од парапотекло, а настанале најверојатно со метаморфоза на пелити и псамити, со претрпена голем степен на метаморфизам. Присутни се лискуните и сирецитските шкрилци, кварц-цериситките, хлоритско-цериситските шкрилци, агрилофилити и филити. Минералниот состав генерално е еедноставен кварц, серицит, хлорит, а реткои и биотит. Многу често се појавуваат прослојци од сиви тенкоплочести мермери и мермеризирани варовници, од кои еден таков прослој е и појавата на мермер на тој слој.

Албитизирани биотитски шкрилци завземаат голема површина од јужните делови на Скопска Црна Гора, како подински дел на Велешката серија, освен албитизираниите шкрили има и хлорит-епидот-антинолитски шкрилци, лискуниски шкрилци, епидот-хлоритски, лептинолити, гнајсеви мермери и голема маса на кварцит.

Кварцитите се јавуваат во вид на леќи и големи маси и слоеви со главна состојка битен, а серицит и хлорид во во подреден однос. Во периферните делови кон шкрилците се тенкоплочести со зголемена содржина на серецит, а главната маса е масивен кварцит со мошне слабо изразена фоилијација. На некои места силициумот достигнува 95-98%.

Мермерите истот така се јавуваат во вид на леќи и слоеви интерстратифицирани во сите шкрилци. Мермерите имаат сивобела боја а се изградени од калцитски зрна. На предметната локација Вуксан мермерите имаат

издолжена плочаста форма со должина од 1км, а ширина од околу 120 и дебелина од највеќе 35 м, но серијата на мерер е доста тектонски оштетена.

II.5. Хидрогеолошки карактеристики на теренот

Хидрографската мрежа на истражното подрачје не е развиена но сепак преставува фактор кој има влијание на севкупните хидролошки и хидрогеолошки прилики на теренот.

Развојот на истата пред се е условен од литолошкиот состав и структурно тектонските карактеристики на истиот. Сите површински водотеци кои течат на истражното подрачје со пошироката околина припаѓаат на еден слив на р. Пчиња – Егејски слив.

Најголем површински водотек на ова сливно подрачје е р. Кумановска, и река Липковска кои се десни притоки на р. Пчиња.

Густијата на хидрографската мрежа на истражниот простор каде се застапени водопрпусни карпести маси и седименти е доста мала и незначителна, бидејќи најголеми количини на атмосферски талози кои паѓаат на водопрпусните седименти и карпи се инфилтрираат во подземјето и подземно течат кон зоните на истекување во вид на извори. Во близина на локалитетот Вуксан постојат неколку изворчиња кои имаат издашност од 0,15л/с и истите ја формираат Вуксанска река која не е со постојан водотек преку целата година односно е на граница на пресушување во летниот период.

Оценка е дека целиот масив преставува мошне водопрпусна средина во која поради морфологијата на водопрпусната подина не постојат поголеми постојани акумулации на подземна вода.

Дренирањето на инфилтрираните атмосферски води низ оваа средина е мошне брзо, така што по ободот во пролетните или есенските врнежливи денови се зголемува издашноста на изворите, а се појавуваат и повремени извори во вид на врела, кои после краток временски период пресушуваат, на истражното подрачје и во поширока околина се регистрирани повеќе извори со мала штедрост (издашност). Застапени литолошки средини на истражниот простор и пошироката околина

Хетерогената геолошка градба на теренот ги усложува хидрогеолошките карактеристики на просторот. Ако се земат во предвид поранешните геолошки и хидрогеолошки истражувања, како и сегашните сознанија за геолошката градба на

теренот, може да се констатира дека поширокиот простор на овој терен е изграден од: прекамбриски метаморфен комплекс, комплекс на палеозојски и метаморфни карпи, комплекс на мезозојски седиментни карпи, јурски, горнокредни, комплекс на терциерни, палеогени седименти и квартарни слабо, до неврзани седименти.

Сите застапени литолошки единици на истражниот простор со околината можат да се издвојат во рамките на следните литолошки творевини.

- Глиновито – песокливо - чакалести сиво – зелени творевини.
- Алевролитско – песокливи творевини.
- Вулканогено – седиментни творевини.
- Олигоценски и јурски варовници.

Од хидрогеолошки аспект, според структурниот тип на порозност, сите напред наведени литолошки единици можат да се сврстат во четири групи и тоа:

- Карпи со интергрануларна порозност
- Карпи со карстно пукотинска порозност
- Карпи со пукотинска порозност и
- Условно (практично) водонепропустни, хидрогеолошки изолатори.

Карпи со интергрануларна порозност

Овие карпести маси (седименти) имаат големо распространетост на истражниот простор, односно неговата поширока околина.

Тоа се воглавно квартарни неврзани наслаги: алувијални седименти, (Q2Ол) , делувитални (Q2Од) и пролувијални (Q2Ор) седименти – алевролитско песокливи творевини, интерстратификованите прашинасти пескови, во рамките на карбонатната формација, како неогените полуврзани седименти, вулканогено седиментните творевини, како и глиновито – песокливо - чакалести творевини.

Од хидрогеолошки аспект ови карпи се слабо до средно водопрпусни. Имаат функција на хидрогеолошки колектор и спроводник, со средно до слаби филтрациони карактеристики.

Карпи со карстно пукотинска порозност, овие карпести маси со карстно пукотинска порозност имаат доминантна застапеност на самиот истражен простор и потесната околина, а тоа се цврсти карбонатни карпи односно олигоценските и јурски варовници.

Од хидрогеолошки аспект овие карпи се слабо, но најчесто добри водопрпусни и водоносни и во истите можат да се формираат карстно пукотински

тип на издани. Према степенот на водопропусноста спаѓаат во класа на средно до добро водопропусни.

Карпи со пукотинска порозност, овие карпести маси се застапени на истражниот простор, а најголем дел надвор од истиот (пошироката околина), а се преставени со гранодиорити, микашисти, филито микашисти амфиболити, зелени шкрилци, мусковитски гнајсеви, кварцити и мермери.

Од хидрогеолошки аспект тоа се цврсти карпи кои имаат развиена пукатинска порозност релативно плитко под површината на теренот. Према степенот на водопропусност припаѓаат во класа на многу слаба водопропусност, класа со издашност од 0,05 – 0,5 л/сек.

Водонепропусните карпи на истражното подрачје се глини, глинци и глинести шкрилци, конгломерати бречи, а се надвор од истражното подрачје.

Од хидрогеолошки аспект ови екарпи се одликуваат со слаби до многу слаби филтрациони карактеристики, со коефициент на филтрација од $K_f = 1 \times 10^{-6} - 1 \times 10^{-9} \text{ cm/sec}$

Према степенот на водопропусност припаѓаат во класа на условно водонепропусни карпести маси во класа 80, односно хидрогеолошки изолатори.

II.6 Климатски карактеристики на подрачјето

Влијанието на климатските елементи (температура, влажност, инсолација, врнежи, ветрови, облачност итн) и климатските фактори, се однесуваат на развојот и егзистенцијата на живиот свет, на целосната активност на човекот и на одредени процеси во природата, како значаен елемент во биосферата.

Теренот е всушност дел од најниските падини на масивот Градиштанска планина кои се спуштаат во Кумановската котлина.

Микрофацијата преставува блага падина, доста каменита, сиромашна со вегетација, изграден од варовнички карпи.

Од мерните пунктови во Куманово се користени податоците за климатските и метеоролошките елементи така што презентираниите се однесуваат за просторот што го покриваат стените.

Емисијата на загадувачките материи се во функција на следните климатски елементи и појави:

- Температура на воздухот
- Воздушни струења

Барање за Б -ИЕД за Илирија Комерц с. Отља локалитет Вуксан

- Води и влажност на воздухот и
- Светлост и инсолација

Климата на овој простор е континентална со кратки суви зими и топли и суви лета. Ветровите во овој регион не се честа појава и кога ги има се со помал интензитет. За таа цел обезбедивме податоци за температури на воздухот мерени на главната метеоролошка станица Куманово. Просечната годишна температура на воздухот изнесува 11,2°C. Апсолутната минимална температура во Куманово изнесува -25°C, додека апсолутно максималната температура изнесува 34 - 40°C.

Табела 3: Број на денови со појава на дожд, снег и магла

	94/99	2000	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Дожд	96	80	5	5	5	11	6	10	5	3	8	5	9	8
Снег	25	27	6	10	4									
Магла	12	15	4	1										

Табела 4: Релативна влажност изразена во проценти

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1994 - 1999	85	78	68	63	66	56	56	61	66	73	82	86
2000	85	79	73	68	64	64	64	57	68	70	82	81

Табела 5: Врнежи во мм

	год. врнежи	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1994 - 1999	521,6	29,1	40,5	36,5	40,7	49,1	18,8	52,7	34,9	851,5	55,1	55,1	46,9
2000	503	24,2	44,6	25,1	35,7	6,2	66,6	35,6	27,6	48,1	41,6	111	35,9

Пејсажни карактеристики

Пејсажните карактеристики на просторот на кој се наоѓа локалитетот Вуксан во основа произлегуваат од самата геолошка градба на теренот како и од морфолошките облици кои се развиени во оваа геолошка структура. Гледано од морфолошки аспект, на самиот локалитет теренот е ридест и се издига кон запад и север. Како резултат на површинско распаѓање на овие карпи имаме појава на убави морфолошки облици кои во комбинација многу развиената вегетација доловуваат појава на специфични пејсажни одлики кои се карактеристика на западните огранци на планината.

III. УПРАВУВАЊЕ И КОНТРОЛА

Фирмата Илирија Комерц село Отља Липково со Министерството за Економија има склучено Договор за Концесија за експлоатација на мермеризиран варовник на локалитетот “Вуксан” - Куманово.

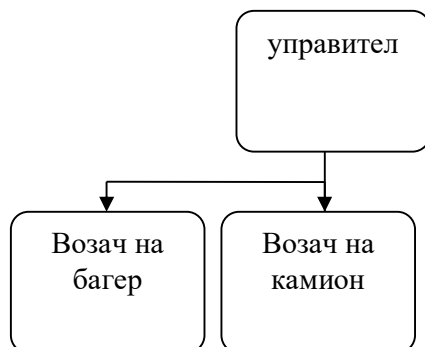
Потребната работна сила за нормална работа на инсталацијата се сведува на 5 лица од кои двајца се возач на багерите двајца на камионот еден е управител.

Табела 6. Проектирани работни места и број на вработени

Работна задача	Проектиран број на вработени
Управител	1
Ракувач со багер Libher	1
Ракувач со камион Mercedes	2
Ракувач со багер Асерман	1
Вкупно :	5

Дел од обрските на изведувачот на работите е и одржливо управување со отпадните материи како што се отпадните материи кои можат да се рециклираат и отпадните масла моторното и хидрауличното. Компанијата Илирија Комерц веќе поседува договор со компанија за сервисирање на машините. Во прилог на ова Барање за добивање на Б интегрирана еколошка дозвола е дадена копија од договорот. Овој договор подразбира дека обврска на сервисерот ќе биде превземање на сите отпадни материјали и понатамошно нисво одржливо управување.

Шематски приказ на управувањето и хиерархиската поставеност е дадена во продолжение.

Слика 4. Шематски приказ на организациска поставеност

IV. СУРОВИНИ И ПОМОШНИ МАТЕРИЈАЛИ И ЕНЕРГИИ УПОТРЕБЕНИ ИЛИ ПРОИЗВЕДЕНИ ВО ИНСТАЛАЦИЈАТА

За започнување на експлоатационите работи односно за оформување на пристапни патишта за отворање на етажите се користи булдожер. Како гориво за работа на булдожерот се употребува нафта. За изработката на дупнатините се користи дупчалка која исто така работи на дизел гориво (нафта), како и товарната и транспортната механизација.

На локалитетот не е предвидено складирање на нафта, таа повремено по потреба се набавува директно полнејќи ги резервоарите на механизацијата.

Во табелата што следи, дадени се карактеристиките на нафтата:

Табела. 7 Карактеристики на нафта

Карактеристики на нафта		
Специфична волуменска тежина (kg/l ³)	0.895	
то~ка на торење	65	
Температура на /°C/	самозапалување	220 - 230
	Мрзнење	-10
	Вриење	155 - 390
Огревна моќ (kcal/kg)	10.700	
Пепел max (%)	0,4	
Реактивност	фактор 0	
Запаливост	фактор 2	
Токсичност	класификација 1	
Вода max (%)	1,5	

Според степенот на утврдената опасност кој се рангира на 1 по однос на здравјето, значи дека опасноста од присуство на овие материи е многу мала. Според запаливоста припаѓа во лесно испарливи течности кои во кус временски период можат да создадат експлозивни смеси со воздухот. За гасење на пламенот може да се користи сув прав, пена, јаглерод двооксид, халоген и јаглеводороди. По однос на реактивноста нафтата е нормално стабилна и под влијание на температура не реагира со вода.

Потрошувачката на нафта во текот на експлоатацијата, односно за дупчење, копање, товарење и транспорт изнесува 0,12 л/м³ односно 0,33 л/т, што преставува релативно мала годишна потрошувачка земајќи го во предвид малиот годишен капацитет на рудникот (12.500 м³/год варовник).

Табела 8. Суровини произведени во инсталацијата

Реф бр.	Материјал/(1) Супстанција	CAS ⁽⁴⁾ број	Категорија на опасност ⁽²⁾	Моментално складирана количина	Годишна употреба	R и S фрази ⁽³⁾
1.	Прашкест експлозив	118-96-7	класа 1a	/	1500 кг	P2- 23/24/25- 33 43- 50/53 (1/2-)35- 45 S(1/2-) 36/37-45- 60-61
2.	Детонаторски фитил	6484-52-2	класа 1b	/	25.000 м	/
3.	Бавногоречки фитил	6484-52-2	класа 1c	/	250 м	/
4.	Иницијални каписли	/	класа 1a	/	250 пар	/
5.	Моторно масло SAE 15W/40	64742-54-4 64741-88-4 64742-01-4 68649-42-3	/	/	250 л	/
6.	Хидраулично масло SAE10	/	/	/	250 л	/
7.	Хидраулично масло SAE90	64742-52-5 64741-88-4 64742-01-4 64742-65-0	/	/	50 л	/
8.	Нафта	64742-03-6	Реактив. фактор.0 Запа фак.2 Токс.k11	/	18 м ³	R 45 S 45-53
9.	Антифриз	107-21-1	/	/	50 л	/
10.	Маст за подмачкување (Lis)	8016-28-2	/	/	20	/

1. Во случај каде материјалот вклучува одреден број на посебни и достапни опасни супстанции, дадете детали за секоја супстанција.
2. Според Анекс 2 од додатокот на упатството
3. Според Анекс 2 од додатокот на упатството
4. Chemical Abstracts Service

И останатите суровини не се чуваат на рудникот туку се носат по потреба од сепарацијата што овозможува безбедно работење со нив како и складирање на безбедно место, што спречува нивно негативно влијание и при појава на хаварии.

V ЦВРСТ И ТЕЧЕН ОТПАД

Како и сите други компании така и во површинскиот коп за експлоатација на камен варовник ВУКСАН с. Отља, Липково, се продуцира отпад и тоа по различни основи почнувајќи од:

- комуналниот отпад кој го продуцираат вработените во компанијата максимум 5 на број,
- отпад од самиот технолошки процес за вадење на варовник (хумус),
- отпад кој се појавува при одржување на механизацијата и машините кои се употребуваат (цврст и течен отпад) и сл.

Како отпадни материи од површинскиот коп за варовник се генерираат:

- Цврст отпад

Откривката воглавно се состои од распаднати варовници и хумусен покривач кој е речиси застапен на целото истражувано подрачје. Пресметаните маси откривка, која изнесува околу 5.000 м³ цврста маса, и со оглед на малите количини и нерамномерниот распоред, посебна технологија и опрема за откопување не се предвидува, туку ќе се користи истата опрема за откопување и транспорт на минералната суровина. Откривката ќе се користи како тампон за пристапните патишта до површинскиот коп и во самиот коп. Одлагалиште не се предвидува.

Експлоатацијата на варовничката маса од локалитетот Вуксан, целосно се искористува во градежната индустрија дури и во случај кога има појава на мали примеси од делувилјална црвеница, односно таквиот материјал се користи како тампонски слој за изградба на патишта. Останатите градежни фракции се користат за бетонирање, изработка на асфалт и друго.

- Течен отпад (отпадни масла и масти кои се користат кај опремата за транспорт и товарање на материјалот),
- Отпадни делови - цврст отпад (отпадно железо, акумулатори, сајли, стари гуми и слично) и
- Комунален отпад продуциран од личните потреби на работниците.

За сите типови на продукција на отпадни материи обезбедено е одржливо управување, така што се потпишани договори со овластени компании за превземање на отпадните материи и нивно понатамошно рециклирање, реупотреба или преработка.

Барање за Б -ИЕД за Илирија Комерц с. Отља локалитет Вуксан

Табела 9. Цврст и течен отпад

бр	Вид на отпад/материал	Број од Европскиот каталог на отпад	Количина		Преработка/ одложување	Метод и локација на одложување
			Количина по месец	Годишна количина		
1.	Хумусен слој и распаднат варовник	17 05 06	/	5.000 м ³	Ќе се користи како тампон	одржување на пристапните патишта до површинскиот коп и во самиот коп
2.	Отпадни масла и масти	13 02 07*	/	200 л	Се складира во метални буриња	Компанијата која го доставува новото масло го превзема отпадното
3.	Стари гуми	16 01 03	/	~ 2	Продажба на компанија за откуп на отпадни материи	Се носат во сепарација и се чуваат до продажба за рециклирање
4.	Акумулаторски батерии	16 06 01* 16 06 02*	/	~ 1	Продажба на компанија за откуп на отпадни материи	Се носат во сепарација и се чуваат до продажба за рециклирање
5.	Истрошени делови од механизација и опрема	16 01 99	2 кг	~ 200 кг	Продажба на компанија за откуп на отпадни материи	Се носат во сепарација и се чуваат до продажба за рециклирање
6.	Комунален отпад	20 03 01	~ 50 кг	~ 500 кг	Се собира во кеса	Вработените секојдневно го носат во село Отља од каде ЈКП го носи на депонија за ЦКО
7.	Експлозивни средства неупотребливи	16 04 03*	/	/	Се уништува на лице место, се складира со комуналниот отпад	Вработените секојдневно го носат во село Отља од каде ЈКП го носи на депонија за ЦКО

VI ЕМИСИИ

Емисиите како појава од некој процес се појавуваат во трите медиум на животната средина и тоа како емисии во воздухот, емисии во водите и емисии во почвата.

VI.1. ЕМИСИИ ВО АТМОСФЕРАТА

Од површинскиот коп за експлоатација на камен варовник. Вуксан не постојат точкасти извори на емисии во атмосферата ниту емисии од котли, поради тоа табелите кои се однесуваат за овој вид на емисии се непополнети и празни.

Фугативни емисии

При експлоатација на варовникот, како резултат на технолошкиот процес на откопување по пат на дупчење и минирање, транспорт по внатрешните (неасфалтирани) патишта и повторно одлагање, како и употребата на возила со мотори со внатрешно согорување доаѓа до емисија на следните загадувачки супстанции: минерална прашина (ТСП и РМ10), јаглеродмоноксид, јаглероден двооксид, азотни оксиди, сулфур двооксид и ВОЈ (вкупен органски јаглерод) и сл.

Прашина која се појавува за време на дупчењето на минските дупнатини и транспортирањето на минералната суровина особено во летниот период во количина од околу 50 mg/m³/min или околу 3.000 mg/h.

Работните површини и пристапниот пат се тампонирани, па во сушниот период од пролетта, летото и есента се продуцира прашина при движење на возилата.

Се појавуваат и емисија на димни гасови кои се ослободуваат при работата на механизацијата, но ако се има предвид количината на опремата која е ангажирана слободно може да се каже дека станува збор за многу мала емисија во животната средина. Димни гасови се ослободуваат и при иницирањето на експлозивот при минирањето.

Загадувањето со штетни гасови и волатили кои се емитуваат од моторите со внатрешно согорување е локално и лимитирано е само на работната средина. Тоа се должи на релативно малата (по моќност) механизација придвижувана од мотори со внатрешно согорување, така и на малиот број работни денови во годината. Минералната прашина на површинскиот коп која лесно се транспортира со воздушните струења ќе биде спречена со прскање со вода на транспортните патишта.

Барање за Б -ИЕД за Илирија Комерц с. Отља локалитет Вуксан

Фугитивната емисија од наведените рударските активности на површинскиот коп е минимална и генерално ограничена на работната средина или во најлош случај на концесиското поле кое е далеку од населените места односно неможе да се зборува за некакво негативно влијание кое бара дополнителна анализа.

Табела 10. Емисија од котли

Капацитет на котелот		
Производство на пареа:		kg/час
Термален влез:		MW
Гориво за котелот		
Тип: јаглен/нафта/ЛПГ/гас/биомаса итн.		kg/~as
Максимален капацитет на согорување		%
Содржина на сулфур:		
NOx		mg/Nm ³
		при (0°C. 3% O ₂ (Те-ност ili gas), 6% O ₂ (Цврсто гориво)
Максимален волумен на емисија		m ³ /час
Температура	°C(min)	°C(max)
Периоди на работа	час/ден	денови/год

Табела 11. Точкасти извори на емисија

Не постојат точкасти извори на емисии (оџаци)

Извор на емисија	Детали за емисијата				Намалување на загадувањето
	Висина на оџак [m]	Супстанција/материјал	Масен проток [mg/Nm ³]	Проток на воздух [Nm ³ /час]	
Референца/бр. на оџак					

Од внатрешно согорување на нафтени деривати во моторите од возилата во атмосферата се ослободуваат издувни гасови со содржина на сса 180 органски компоненти како штетни материи. Содржината на олово во бензините изнесува до 0,6 г/л. Приближно 75% од содржината на олово се емитира преку издувните гасови и сса 95% од содржината на сулфур согорува во SO₂. Поради овие причини

Барање за Б -ИЕД за Илирија Комерц с. Отља локалитет Вуксан

употребата на еколошки горива со ниска содржина на сулфур и олово во својот состав е многу значајна бидејќи значително го намалува присуството на овие загадувачки материи во воздухот.

Во табелава што следи наведена е содржината на дел од емитираните штетните материи:

Табела бр. 12 Емисија на штетни материи од мотори со внатрешно согорување

Соединение	Бензински мотори	Дизел мотори
	г/л	г/л
Сулфур диоксид	0,4	4,5
Азотни оксиди	20	90
Органски волатили	40	110
Вкупно суспендирани честички	3	15
Јаглероден моноксид	220	90
Олово	0,45	0
Бензопирен	20 mkg/m³	10 mkg/m³

При долготрајна изложеност на горе наведените токсични материи штетно влијаат на здравјето на човекот: Чадот делува на дишните органи и кожата, оловото на респираторниот, нервниот и крвниот систем, азотните оксиди предизвикуваат асма, алергии, малигни заболувања. Канцерогено дејство имаат и цврстите честички од согорување.

Сепак емисиите од моторните возила на површинскиот коп се сведува на два камиони и два багери, додека повремено ќе се појавува и камион цистерна за дотур на сизел и лафетна дупчалка, што значи дека ќе бидат занемарливи и затоа не се предмет на подетална анализа.

VII ЕМИСИИ ВО ПОВРШИНСКИ ВОДИ И КАНАЛИЗАЦИЈА

Во технолошкиот процес на експлоатација на варовникот не се користи технолошка вода, односно при извршување на работните активности не се продуцира отпадна технолошка вода.

За потребите на инсталацијата поставени се 2 цистерни за снабдување со вода со зафатнина од 3 м³ која се полнат од извори кои преку црева ја спроведува водата до цистерните кои се полнат со вода. Оваа вода се употребува за прскање на материјалот и транспортните патишта во сушниот дел од годината кога постои можност за кревање на прашина.

Слика 5. Цистерни за вода

Моментално, во кругот на инсталацијата, не постои мобилен тоалет за задоволување на потребите на вработените ниту има изведено полски тоалет.

Во иднина, за зафаќање на отпадните фекални води предвидено е изградба на септичка јама, димензионирана согласно важечките прописи и стандарди. Септичката јама планирано е да биде двокоморна целосно вкопана во земја, односно бетонска и водонепропусна.

Со предвидената септичка јама ќе се постигне ефикасност во следниот домен:

- отстранување на суспендираните цврсти материи 40 - 75 %,
- отстранување на бактериите 40 - 75 %,
- намалување на БПК 5 25 - 65 %,
- отстранување на мил 0,5 - 1,5 лит/ 1 000 лит.

Барање за Б -ИЕД за Илирија Комерц с. Отља локалитет Вуксан

Чистење на септичката јама ќе се изведува по потреба, а при тоа треба да се остават мали количини на мил (максимум 20 % од вкупниот седимент) заради ферментирање на новиот наталожен мил.

Во технолошкиот процес на откопување на варовникот од површинскиот коп Вуксан не се користи технолошка вода.

Како што претходно беше спомнато во зоната на копот нема забележано површински водотеци, а во текот на истражните работи не се забележани подземни води. Мора да се нагласи дека копот е со релативно мали димензии, односно максимална длабина од 40 м и површина 14.000 м², односно експлоатационото поле има површина од околу 1,4 ха.

Исто така и посебни мерки за заштитта на копот од пробој на површински или подземни води, не се превземани со што практично и не се нарушува претходно воспоставениот природен дренажен систем, ниту во копот ниту во неговата околина.

Генерално, може да се каже дека до сега превземаните активности на локалитетот Вуксан не го зафаќаат главниот природен воден режим. Истото може да се констатира и за планираните идни активности, така што и по завршувањето на експлоатацијата некои поголеми промени во дренажните карактеристики не би тербало да се очекуваат, односно нивното функционирање нема да биде променето. Врз основа на претходно изнесените карактеристики може да се заклучи следното:

Влијанието на рударските активности на рудникот за варовник врз режимот на површинските и подземните води е незначително и има ограничен карактер и не го нарушува вкупниот режим на водите ниту во зоната на копот ниту во поширокото подрачје.

Во процесот на откопување на минералните суровини по пат на површинска експлоатација доаѓа до создавање на големи отворени површини и експозиција на некои лесно реактивни минерали.

Дополнително свежите отворени површини се мошне подложни на ерозија, како резултат на што доаѓа до значително зголемување на концентрацијата на цврстите честички, како седименти во рудничките води.

Овие и слични појави директно влијаат на квалитетот на водите и живиот свет во нив. Како резултат на зголемување на киселоста, концентрацијата на метали и седименти, доаѓа до редукција на кислородот во водата, намалување на нејзината транспарентност и блокирање на основните процеси на размена на материи во

водниот еко систем. Обично тоа резултира со целосно уништување на водниот жив свет.

Работната средина кај рудникот за мермеризиран варовник ретко содржи минерали кои би можеле да доведат до поголемо загадување и нарушување на квалитетот на водата, па од аспект на хемиско загадување на водите од експлоатацијата на варовникот е практично бенигна, односно варовникот не се раствара во водата. Хемискиот состав на варовникот генерално е таков да не постои потенцијалност за појава на киселост или друга хемиска контаминација на рудничките води. Непостоењето на сулфидните минерали, практично ја исклучува можноста за минерализација и закиселување на рудничките води.

Проблем може да претставува испуштањето на одредени хемикалии и супстанции од опремата (возилата и машините) кои се користат на коповите како што се горивата, моторните масла, антифриз и сл.

Проблем од аспект на механичката чистота на водите се секако зголемените концентрации на седименти во водите, кои имаат штетно влијание на водниот свет и во голема мера може да го деградираат еко системот.

Како заклучок можеме да го кажеме следното:

Рударските активности на рудникот за варовник не предизвикуваат големи хемиски и механички загадувања на површинските и подземните води кои гравитираат во зоната на копот, како и на водите во поширокото подрачје.

Површинскиот коп за варовник е лоциран во ридски терен кој е доста сиромашен со површински водотеци, а и во потесната зона на копот нема забележано површински водотеци. Од површинскиот коп нема директно испуштање во реки и езера поради што табелата е непополнета и празна.

Сите површински водотеци кои течат на истражното подрачје со пошироката околина припаѓаат на еден слив на р. Пчиња – Егејски слив.

Најголем површински водотек на ова сливно подрачје е Липковска Река, која е десна притока на р. Пчиња.

Табела 13. Емисија во површински води
Нема да постојат емисии во површински води

Параметар	Пред третирање				После третирање				
	Макс. Просек на час [mg/l]	Макс. Дневен просек [mg/l]	kg/den	kg/god	Макс. просек на час [mg/l]	Макс. Дневен просек [mg/l]	Вкупно kg/den	Вкупно kg/god.	Идентитет на реципиентот [6N;6E] ⁴

Табела 14. Точка на мониторинг/Рефернци од Националниот координатен систем
Не постои испуштање на технолошка вода во реки и езера односно површински водни тела, затоа табелата е неприменлива.

Параметар	Резултати (mg/l)				Нормален аналитички опсег	Метода/техника на анализа
	Датум	Датум	Датум	Датум		
рН						
Температура						
Електрична спроводливост □S						
Амониумски азот NH ₄ -N						
НРК						
ВРК						
Растворен кислород O ₂ (г-г)						
Калциум Ca						
Кадмиум Cd						
Хром Cr						
Хлор Cl						
Бакар Cu						
Железо Fe						
Олово Pb						
Магнезиум Mg						
Манган Mn						
Жива Hg						

⁴ Согласно националниот координатен систем

Табела 15. Точка на мониторинг/Рефернци од Националниот координатен систем

Не постои испуштање на технолошка вода во реки и езера односно површински водни тела, затоа табелата е неприменлива.

Параметар	Резултати (mg/l)				Нормален аналитички опсег	Метода/ техника на анализа
	Датум	Датум	Датум	Датум		
Никел Ni						
Калиум K						
Натриум Na						
Сулфат SO ₄						
Цинк Zn						
Вкупна базичност (како CaCO ₃)						
Вкупен органски јаглерод ТОС						
вкупен органски азот ТОН						
Нитрити NO ₂						
Нитрати NO ₃						
Фекални колиформни бактерии (/100ml)						
Вкупно бактерии во раствор (/100ml)						
Фосфати PO ₄						

VIII ЕМИСИИ ВО ПОЧВА

VIII.1. Емисии во подземни води

Како што претходно беше спомнато во зоната на копот нема забележано површински водотеци, а во текот на истражните работи не се забележани подземни води. Мора да се нагласи дека копот е со релативно мали димензии, односно максимална длабина од 40 м и површина 14.360 м² односно околу 1,4 ha, а граница на концесискиот простор има површина од околу 0,7 km².

Исто така и посебни мерки за заштита на копот од пробој на површински или подземни води, не се превземани со што практично и не се нарушува претходно воспоставениот природен дренажен систем, ниту во копот ниту во неговата околина.

Генерално, може да се каже дека до сега превземаните активности на локалитетот “Вуксан” не го зафаќаат главниот природен воден режим. Истото може да се констатира и за планираните идни активности, така што и по завршувањето на експлоатацијата некои поголеми промени во дренажните карактеристики не би тербало да се очекуваат, односно нивното функционирање нема да биде променето.

Врз основа на претходно изнесените карактеристики може да се заклучи следното:

Влијанието на рударските активности на рудникот за варовник врз режимот на површинските и подземните води е незначително и има ограничен карактер и не го нарушува вкупниот режим на водите ниту во зоната на копот ниту во поширокото подрачје.

Во процесот на откопување на минералните суровини по пат на површинска експлоатација доаѓа до создавање на големи отворени површини и експозиција на некои лесно реактивни минерали.

Дополнително свежите отворени површини се мошне подложни на ерозија, како резултат на што доаѓа до значително зголемување на концентрацијата на цврстите честички, како седименти во рудничките води.

Овие и слични појави директно влијаат на квалитетот на водите и живиот свет во нив. Како резултат на зголемување на киселоста, концентрацијата на метали и седименти, доаѓа до редукција на кислородот во водата, намалување на нејзината транспарентност и блокирање на основните процеси на размена на материи во

водниот еко систем. Обично тоа резултира со целосно уништување на водниот жив свет.

Работната средина кај рудникот за варовник ретко содржи минерали кои би можеле да доведат до поголемо загадување и нарушување на квалитетот на водата, па од аспект на хемиско загадување на водите од експлоатацијата на варовникот е практично бенигна, односно варовникот не се раствара во водата. Хемискиот состав на варовникот генерално е таков да не постои потенцијалност за појава на киселост или друга хемиска контаминација на рудничките води. Непостоењето на сулфидните минерали, практично ја исклучува можноста за минерализација и закиселување на рудничките води.

Проблем може да претставува испуштањето на одредени хемикалии и супстанции од опремата (возилата и машините) кои се користат на коповите како што се горивата, моторните масла, антифриз и сл.

Проблем од аспект на механичката чистота на водите се секако зголемените концентрации на седименти во водите, кои имаат штетно влијание на водниот свет и во голема мера може да го деградираат еко системот.

Од наведеното можеме да го заклучиме следното:

Рударските активности на рудникот за варовник не предизвикуваат големи хемиски и механички загадувања на површинските и подземните води кои гравитираат во зоната на копот, како и на водите во поширокото подрачје.

За да се спречи евентуалното продирање на опасни материи во подземните води и почвите потребно истите не се чуваат опасните отпадни материи како што се старите акумулатори, отпадните масла, на самата локација туку истите се носат на сепарацијата се изведени услови за нивно времено чување.

VIII.2. Емисии во почва

Откопувањето на архитектонско градежниот камен по пат на површинска експлоатација врз земјиштето се изразува генерално преку:

- завземање на земјиште,
- промена на педолошкиот и геолошки состав и
- промената на микро релјефот и орографијата на теренот.

Завземањето на земјоделските површини за потребите на рударските активности е еден од најгорчливите проблеми. Најголем дел од коповите на варовник по димензии се помали во однос на површинските копови на другите

минерални суровини. Исто така овие копови генерално се лоцирани во ридести и карпести предели, каде површинскиот покривач е со слаб квалитет и земјиштето нема висока производна вредност.

Како што претходно беше споменато, копот за мермеризиран варовник зафаќа релативно мала површина. Површините кои ќе бидат зафатени со експлоатацијата се ридски површини покриени со нискобонитетна црвеница, слабо пошумена и релативно слабо затревена па практично без значење дури и од аспект на сточарска употреба.

Земјиштето по дефиниција, е најгорниот разложен дел од литосферата, кој се карактеризира со биотичка способност. Попрецизно, земјиштето претставува природна форма настаната во долгиот геолошки развој, со особини кои имаат својство на жив организам. Тоа има свој солум, со различна моќност, кој лежи на матичниот геолошки супстрат.

Солумот на земјиштето е носител на неговата биотичка способност, т.е. плодност. Оптималните услови за развој на постоечкиот природно создаден органски свет, како и за високо продуктивното земјоделско производство можни се само во природните не нарушени земјишни средини.

По завршување на експлоатацијата на лежиштето, ќе се донесе квалитетна земја која ќе се искористи за рекултивација на откопаното лежиште.

После завршувањето на откопните работи на површинскиот коп “Вуксан” се добиваат релативно стрмни површини (завршни косини на копот), хоризонтална површина – дно на копот.

Завршните косини на површинскиот коп не се предмет на рекултивацијата, бидејќи не можат битно да се изменат.

Ревегетацијата на хоризонталната површина на копот е можен и неопходен процес. Поради тоа на хоризонталниот дел на копот ќе се изврши насипување со квалитетна земја, која ќе се донесе од друго место и се враќа во откопаниот простор.

Врз основа на педолошката анализа на локалитетот, како и морфологијата на теренот, се доаѓа до заклучок дека нема посебни погодности за користење на откопаното лежиште за земјоделски култури, бидејќи непосредната околина на површинскиот коп не е обработлива.

Поради тоа рекултивацијата ќе се состои исклучиво од зазеленување и пошумување.

Технологијата на рекултивација ги опфаќа следните фази:

- донесување и распространување на квалитетна земја од друго место,
- сееење на семиња од различна трева со цел за побрзо озеленување на теренот,
- засадување на дното на копот со млади садници од бор и багрем.

Со покривање и вегетација ќе се постигнат природни визуелни ефекти кои се значајни за ова подрачје.

Со рекултивацијата на копот, нарушената природна средина се вклопува во екосистемот, така што со ревегетација и животинскиот свет постепено ќе го насели напуштениот терен.

Економското значење на земјиштето по овој зафат ќе биде како и порано, а дното на копот ќе претставува поголема хоризонтална пошумена површина.

Со оглед на фактот што откривката на лежиштето, односно дебелината на хумусната покривка не поминува 0,3 м, а и на поголем дел од теренот варовникот е на површина, промената на педолошкиот состав по фазата на завршување на експлоатацијата и рекултивацијата ќе биде практично незначителна.

Од сето претходно кажано може да се констатира следното:

Со рударските активности на површинскиот коп зафатени се површини со релативно слаб квалитет, т.е. ниско продуктивни земјишта, без поголем агроекономски потенцијал.

Исто така влијанието врз педолошкиот состав на почвата е практично незначително, со оглед на претходната (природна) состојба.

Единствена емисија потенцијално може да се случи доколку се појави дефект на некоја од машините кои се користат при процесот на експлоатација па да истече мала количина на масло, моторно или хидраулично. Освен моторно масло може да се случи дефект односно прскање на хидраулично црево кај системите за хидраулика на рударските машини. Поради овие причини неопходен е редовен сервис на машините и механизацијата.

IX ЗЕМЈОДЕЛСКИ И ФАРМЕРСКИ АКТИВНОСТИ

Од површинскиот коп за варовник “Вуксан” не се предвидува генерирање на отпад од земјоделски или фармерски активности, поради тоа што нема да постојат такви активности. Одтука Табелата во која треба да се опишат природата и квалитетот на супстанцијата (земјоделски и неземјоделски отпад) што треба да се расфрла на земјиштето (ефлуент, мил, пепел), како и предложените количества, периоди и начини на примена (пр. цевно испуштање, резервоари) е неприменлива односно е непополнета и празна.

Табела 16. Земјоделски и фармерски активности

Не постојат земјоделски и фармерски активности

Идентитет на површината	
Вкупна површина (ha)	
Корисна површина (ha)	
Култура	
Побарувачка на Фосфор (kg P/ha)	
Количество на мил расфрлена на самата фарма (m ³ /ha)	
Проценто количество Фосфор во милта расфрлена на фармата (kg P/ha)	
Волумен што треба да се аплицира (m ³ /ha)	
Аплициран фосфор (kg P/ha)	
Вк. количество внесена мил (m ³)	

X БУЧАВА, ВИБРАЦИИ И НЕЈОНИЗИРАЧКО ЗРАЧЕЊЕ

X.1. Бучава

Извори на емисии на бучава во работниот простор на површинскиот коп се транспортните машини и опрема: камиони дампера, багери, товарни машини, дупчалки, агрегати, компресори и др, додека најголем извор на импулсна бучава се појавува во процесот на минирање. Бидејќи процесот на минирање се случува исклучително ретко и бучавата се продуцира моментално – т.н. импулсна бучава, нема негативно влијание кое може да предизвика негативни ефекти по околната средина. Ова особено е поради фактот што во непосредна близина на рудникот не се лоцирани објекти односно не постојат населени места. Локалитетот “Вуксан” се наоѓа на околу 12 км западно од Куманово, или на 4.7 км од Липковско Езеро. Најблиските населби од локацијата се селата Стрима, Отља, Липково и Матејче. Како најнаселени се селата Отља, Липково и Матејче кои бројат и по неколку илјади жители.

Во зависност од активностите кои се реализираат во одреден временски период на копот изворите на бучавата ќе бидат лоцирани на различни места во копот. Генерално влијанието на бучавата која се продуцира дури и при процесот на минирање нема негативно влијание поради оддалеченост на самиот рудник од населени места, но и поради топографијата на теренот и околната шума која во огромна мера ја апсорбираат бучавата која се продуцира. За да се потврди нивото на бучава кое се продуцира од предметната локација компанијата која управува со концесиското поле ќе врши мерење на нивото на бучава и тоа минимум еднаш годишно со ангажирање на акредитирана лабораторија по ИСО 17025. Овие мерења треба да овозможат да се оцени негативното влијание на бучавата врз животната средина.

Со оглед на тоа што станува збор за коп кој е надвор од населена област, истиот припаѓа во подрачје со IV степен на заштита од бучава (Правилник за локациите на мрните станици и мерните места Сл.весник бр.120/08), каде што е дозволено ниво на бучава според Правилникот за гранични вредности на нивото на бучава во животната средина (Сл. весник бр. 147/08) изнесува:

- дење 70 dB,
- вечер 70 dB,
- ноќе 60 dB.

Табела 17. Емисии на бучава

Извор на емисија Референца/б р	Извор/уред	Опрема Референца/ бр.	Интензитет на бучава dB на означена оддалеченост	Периоди на емисија број на часови предпладне./ попладне.
1.	Товарна лопата		85	8-13
2.	Дупчалака		83	8-20
3.	Багер		87	8-20
4.	Агрегат		76	8-20
5.	Компресор		80	8-20
6.	Камион-Дампер		85	8-20

За амбиентални нивоа на бучава:

Табела 18. Нивоа на амбиентална бучава

Референтни точки	Национален координатен систем (5N, 5E)	Нивоа на звучен притисок (dB)		
		L(A) _{eq}	L(A) ₁₀	L(A) ₉₀
Граници на локацијата				
T ₁				
T ₂				
T ₃				
T ₄				
T ₅				
T ₆				
T ₇				
T ₈				
T ₉				
T ₁₀				
ОСЕТЛИВИ ЛОКАЦИИ	Поради тоа што инсталацијата се наоѓа надвор од населено место, во нејзина близина нема локации осетливи на бучава			
Локација 1:	/	/	/	/
Локација 2:	/	/	/	/
Локација 3:	/	/	/	/
Локација 4:	/	/	/	/

Х.2. Вибрации

При процесот на минирање може да дојде до појава на вибрации кои се со мал интензитет и истите не влијаат на животната средина.

Осцилацијата на земјата која се јавува заради експлозивниот удар и земјотресот по природа се слични, но се разликуваат по интензитетот, времетраењето и зачестеноста.

Најбитна разлика е таа што кај земјотресите се јавуваат осцилации кои траат долго и во кои периодата изнесува 0,5-0,6 с, односно зачестеност од 0,2-2 Hz, додека кај експлозиите периодите на осцилации се многу пократки и изнесуваат околу 0,004 до 0,25 с односно од 4 до 250 Hz.

Кај подземните експлозии осцилациите се простираат во сите правци и брзо се пригушуваат. Фреквенциите можат да изнесуваат и повеќе од 100 Hz. Кај површинските експлозии покрај осцилации се јавуваат и површински бранови кои не се пригушуваат толку бргу, нивната фреквенција се движи помеѓу 3–50 Hz. Во тврдо тло нивната фреквенција може да достигне и поголеми вредности. Побудувањето и интензитетот на сеизмички вибрации е во директна корелација и со физичко механичките карактеристики на карпите кои се минираат и низ кои се протегаат сеизмичките бранови.

Интензитетот на сеизмичките вибрации и нивното влијание на земјиштето се дефинира според следниве параметри:

- Количината на вкупно (Q) и моментално (Qm) активирано експлозивно полнење;
- Карактеристиките на експлозивот;
- Просторната положба во однос на местото на минирање;
- Физичко – механичките карактеристики на карпите што се минираат;
- Технологијата на минирање;

Од овие параметри од оддалеченоста на стамбените објекти од површинскиот коп и нивната антисеизмичка заштита зависи влијанието на вибрациите врз истите.

Извори на емисии на вибрации во работниот простор на површинскиот коп се и транспортните машини и опрема: камиони, багери, товарни машини, дупчалки, агрегати, компресори и др.

Во зависност од активностите кои се реализираат во одреден временски период на копот изворите на вибрации се лоцирани на различни места во копот. При процесот на минирање може да дојде до појава на вибрации кои се со мал интензитет и истите не влијаат на животната средина.

Опрема што е инсталирана во рудникот се предвидува да биде со превземени мерки за амортизација на евентуалната појава на вибрации со што е спречено негативното влијание врз животната и работната средина и да нема опасност од ширење на сеизмички бранови на копот и пошироката околина.

Х.3. Нејонизирачко зрачење

Нема извори на нејонизирачко зрачење т.е. извори на нејонизирачко зрачење (светлина, топлина и т.н.) кои негативно би влијаеле врз животната средина не се познати и за нив сметаме дека не постојат.

XI ТОЧКИ НА МОНИТОРИНГ НА ЕМИСИИ И ЗЕМАЊЕ ПРИМЕРОЦИ

Во следните табели предложен е начинот на мониторинг на емисии за отпадните води, следење на квалитетот на амбиентниот воздух и бучава.

Во точка *VII Емисии на површински води и канализација*, констатиравме дека при експлоатацијата на површинскиот коп за варовник не се користи технолошка вода, а во зоната на копот нема забележано површински водотеци и подземни води.

Табела 19. Предложен начин на мониторинг на отпадни води водособирник на откопно поле

Параметар	Фреквенција на мониторинг	Метод на земање на примероци	Метод на анализа/техника
/	/	/	/
/	/	/	/
/	/	/	/

Што се однесува до мониторингот на воздухот сметаме дека е доволно да се прави мерење на присуството на прашина (PM₁₀) најмалку еднаш годишно во односно во лето во сушниот период кога активностите на рудникот се најголеми. Бидејќи во текот на зимскиот период кога има снег рудникот нема да биде во функција, а доколку нема снег влажноста е голема па со самото тоа фугитивната емисија се намалува. Бучавата како извор не се разликува посебно во текот на годината, и истата не се очекува да ги надминува максимално дозволените вредности дококу се применува мерката на влажнење на транспортните патишта.

Табела 20. Предложен начин на мониторинг за квалитетот на амбиенталниот воздух и бучава

Параметар	Фреквенција на мониторинг	Метод на земање на примероци	Метод на анализа/техника
PM ₁₀	Еднаш годишно	Оптичко мерило /гравиметриски	МКС ISO 12341:2007
бучава	Еднаш годишно	Букомер	МКС ISO 1996:2:2010

XII ПРОГРАМА ЗА ПОДОБРУВАЊЕ

Обврска на сите правни и физички лица е грижа за животната средина согласно Законот за животна средина (“Сл. весник на РМ“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 129/15), превземање на мерки и активности со кои влијанијата врз животната средина би биле минимални. Програмата за подобрување всушност треба да ја заштити животната средина односно да овозможи имплементација на предложените мерки за намалување на можните негативни влијанија од предметниот објект.

Мерките за реализација на програмата за заштита на животната средина, се прикажани во следнава табела:

Табела бр.21 Мерките за реализација на програмата за заштита на животната средина

Р. бр.	Опис на мерката	Цел на мерката (изразена преку намалување на влијанијата врз ж.с.)	Временски распоред за реализација на планот за подобрување во рок од 5 години	
			Месец/год	Месец/год
1.	Редовно одржување и сервис на механизација, машините, возилата и агрегатот	-Превенција од истекување на моторно масло во почвата и водите, -Намалување на нивото на бучава и вибрации -Поефикасна работа на моторите, а со самото тоа и помалку емисии во воздухот	Континуирано	
2.	Континуирана едукација на целиот персонал на копот за правилно постапување со отпадот	Рационално управување со отпадните материјали, што придонесува во концепирање на еден систем на одржливо управување со отпадот	Правење реобука на две години и при нови вработувања	
3.	Соодветно складирање на отпадните масла и масти од машините и моторните возила	Рационално управување со отпадните материјали, заштита на водите и почвата	Постојано	
4.	Соодветно складирање на старите гуми од моторните возила	Рационално управување со отпадните материјали, заштита на водите и почвата	Постојано	
5.	Соодветно складирање на акумулаторските батерии	Заштита од инцидентно истекување, што би можело да ги контаминира водите и почвата	Постојано	
6.	Склучување на договор	Рационално управување со	Веднаш	

Барање за Б -ИЕД за Илирија Комерц с. Отља локалитет Вуксан

Р. бр.	Опис на мерката	Цел на мерката (изразена преку намалување на влијанијата врз ж.с.)	Временски распоред за реализација на планот за подобрување во рок од 5 години	
			Месец/год	Месец/год
	со овластена фирма за превземање на отпадните масла и масти	отпадните материјали		
7.	Склучување на договор со овластена фирма за превземање на старите гуми од моторните возила	Рационално управување со отпадните материјали		Веднаш
8.	Склучување на договор со овластена фирма за превземање на старите акумулаторски батерии	Рационално управување со отпадните материјали		Веднаш
9.	Точење на гориво во мобилната механизација да се изведува на бетонирана површина	Превенција од евентуално истекување на нафта во почвата		При точење на гориво во мобилната механизација
10.	Селектирање на отпадот кој може да се рециклира (отпад од амбалажи, метален и друг отпад)	Рационално управување со отпадните материјали, што придонесува во концепирање на еден систем на одржливо управување со отпадот		Постојано
11.	Рекултивација на теренот по завршување на експлоатацијата на лежиштето	Враќање на теренот во првобитната состојба и овозможување за повторен развој на флора и фауна		По завршување на експлоатацијата на секоја етажа
12.	Контролирано отстранување на отпадот на определени локации во согласност со законот	Рационално управување со отпадот и заштита на животната средина		Постојано
13.	Набавка на соодветна лична заштитна опрема	Заштита на човековото здравје		Веднаш
14.	Правилна употреба на личната заштитна опрема	Заштита на човековото здравје		Постојано
15.	Обука за безбедност и здравје при работа	Заштита на човековото здравје		Според изјавата за безбедност
16.	Мерење на нивото на бучавата, од страна на акредитирана лабораторија за тестирање по ИСО 17025	Утврдување на нивото на бучава и доколку е потребно превземање на мерки за нејзино намалување		За време на експлоатација (најмалку еднаш во годината)
17.	Мерење на прашина РМ10, од страна на акредитирана лабораторија по ИСО 17025	Утврдување на нивото на прашина која се продуцира од површинскиот коп и доколку е потребно превземање на мерки за нејзино редуцирање		За време на експлоатација (три пати во годината)

Барање за Б -ИЕД за Илирија Комерц с. Отља локалитет Вуксан

Р. бр.	Опис на мерката	Цел на мерката (изразена преку намалување на влијанијата врз ж.с.)	Временски распоред за реализација на планот за подобрување во рок од 5 години	
			Месец/год	Месец/год
18.	Изградба на бетонизирана и водонепропусна септичка јама	Рационално управување со фекалните води и заштита на почвата и подземните води	01.04.2019	
19.	Влажење на пристапните патишта во летниот период	Ќе се спречи разнесување на прашина (минерална) од тркалата на машините	Во сушниот период од годината	
20.	Ангажирање на агенција за обезбедување после завршување на работното време	Ќе се спречи неовластено присуство на инсталацијата	март 2019	

XIII СПРЕЧУВАЊЕ ХАВАРИИ И РЕАГИРАЊЕ ВО ИТНИ СЛУЧАИ

За спречување на хаварии и реагирање во итни случаи потребно е да се изготват процедури кои ги идентификуваат случаевите каде може да се појават настани кои имаат негативна последица и влијание врз животната средина. Од процедурите произлегуваат планови за вонредни ситуации кои пак е неопходно да се увежбуваат со тренинг програма на сите инволвирани лица во процесот на реагирање во итните случаи. Од практични причини за подобрување на вежбовните активности неопходно е да се водат записници од изведените вежбовни активности кои ќе подлежат на верификација од страна на надредените односно надворешна консултантска компанија.

Хаваријата по дефиниција е појава на голема емисија, пожар, експлозија, разрушување и сл. што е резултат на неконтролирани настани во текот на работењето на било кој систем со учество на една или повеќе опасни супстанции, но притоа доведува до опасност по животот и здравјето на човекот и останатиот жив свет и тоа веднаш или по одредено време. Хаваријата е чест причинител на оштетувања, професионални заболувања, тешки повреди па дури и смрт. Инцидентот претставува непланирано случување кое може да доведе до помали незгоди.

За да се утврдат постапките за реагирање во итни случаи неопходно е најпрвин да се направи идентификација на истите односно да се анализираат сите можни потенцијални опасности кои можат да предизвикаат инцидент или хаварија.

Во табелата што следи се дадени активностите и надлежностите на поединци или група на вработени околу справувањето со инцидентните супстанции.

Табела 22. Активности за спречување на хаварии

Активности	Надлежности
Идентификација на потенцијалните и вонредни ситуации	Тим за проценка на појавата на инциденти и хаварии
Изготвување на список на потенцијални инциденти и вонредни ситуации	Координатор за животна средина/ раководител на рудник
Изработка на план за реагирање при инцидентни и вонредни ситуации	Координатор за животна средина/ раководител на рудник
Одобрување на планот	Управител/директор/ одбор на директори
Запознавање на вработените со потенцијалните инциденти и вонредни ситуации како и со планот за реагирање во вакви ситуации	Координатор за животна средина/ раководител на рудник

Опасности од појава на инцидентни случаи и хаварии се постојано присутни, а за кои се свесни сите вработени во рудникот. Поради тоа, вниманието е насочено кон превземање на превентивни мерки за спречување на можните опасности. Во делот на превентивните мерки, најнапред се постапува според барањата за квалитетно и совесно работење, како прв предуслов за спречување на несаканите состојби. За обезбедување на објектите на локацијата треба да има агенција за обезбедување која физички ќе го обезбедува рудникот после завршување на работното време.

Со експлозивните направи управуваат само стручни лица, а при транспортирање на експлозивните материјали и при минирањето редовно се известува МВР и се превземаат соодветни заштитни мерки. На локацијата има соодветна сигнализација за алармирање како при минирањето така и при настанати дефекти или хаварии. Доколку се врши точење на гориво во мобилната механизација тие активности да се изведуваат на безбеден начин со т.н. „пиштол“ со што би се избегнале несакани појави при евентуални претечувања (контакт со почвата).

Во посебни упатства се внесени заштитни безбедносни мерки при работа со експлозивни средства и минирање и мерки за заштита и безбедно ракување со багер.

Барање за Б -ИЕД за Илирија Комерц с. Отља локалитет Вуксан

Табела 23. Реакции при одредени хаварии

Инцидентна појава	Локација на инцидентната појава	Причинител	Можни влијанија врз животната средина	Мерки
Пожар	рударски машини	Дефект	Загадување на воздухот, почвите и водите	<ul style="list-style-type: none"> • Повикување на брза помош и служба за ПП заштита, • Изолирање, дислокација на слкадирани запалливи материји, • Обука на вработените за користење на ПП апарати и други ресурси за гаснење на пожар, • Контрола на одржувањето на опремата за гаснење на пожар и опрамата.
	Генератор за струја	Дефект, неисправност на електрична инсталција, удар од гром		
	Возен парк	Дефект		
Експлозија	Експлозив	Неисправен експлозив, или несоодветно ракување	Опасност по животот на вработените, загадување на воздухот	<ul style="list-style-type: none"> • Контрола на ПП апаратите од овластена компанија • Периодично испитување на опремата за работа • Примена на правилникот за заштита при работа и Нормативот за лична заштитна опрема
	Возен парк, рударски машини	Дефект, сообраќајна незгода, отпаден оган во близина на резервоар на возило.		
Земјотрес	Било кој дел	/	Опасност по животот на вработените, загадување на воздухот, почвите и водите	<ul style="list-style-type: none"> • Се запира процесот на работа, • Санација на направените штети, • Испитување на опремата за работа која постои можност да е оштетена.
Поплава	Возен парк, машини,	Невреме, обилни врнежи,	Опасност по животот	<ul style="list-style-type: none"> • Одржување на системот за

Барање за Б -ИЕД за Илирија Комерц с. Отља локалитет Вуксан

	објектите	несоодветно управување со атмосферските води	на вработените, загадување почвите и водите	спроведување на атмосферската вода <ul style="list-style-type: none"> • Активно учество во справување со ваквите состојби • Испитување на опремата за работа која постои можност да е оштетена.
Саботажа	Било кој дел	/	Опасност по животот на вработените	Контрола на агенцијата за обезбедување на рудникот

Поважни телефонски броеви: Противпожарна бригада **193**, Брза помош **194**, Полиција **192**

XIV. РЕМЕДИЈАЦИЈА, ПРЕСТАНОК СО РАБОТА, ПОВТОРНО ЗАПОЧНУВАЊЕ СО РАБОТА И ГРИЖА ПО ПРЕСТАНОК НА АКТИВНОСТИТЕ

По завршување на планираните активности на копот се планираат мерки за рекултивирање на неактивните површини од копот. Неопходно е со активностите на рекултивација да се започне паралелно со напредување на рударските активности.

Прекопувањето на земјиштето со голем интензитет, со цел да се дојде до корисната минерална компонента резултира со разместување на огромни земјени маси.

Самото преместување на овие маси доведува до значителни времени и трајни промени на пејсажно-естетските карактеристики на зафатените зони.

Овие рударски активности (со кои се менува природно создадениот микрорелеф), условуваат создавање на нови вештачки релефни форми, кои обично драстично се разликуваат од околните природни форми.

Новосоздадените форми поради нивната различност од околните природни релефни форми, директно влијаат врз микроклиматските услови, како во зафатената зона така и пошироко.

Исто така новата орографија условува и развој на нов еко систем, кој ќе биде различен од околните природно створени екосистеми, па дури и во целосна спротивност со нив.

Треба да се спомене дека од не помала важност се и естетските карактеристики на новосоздадените форми, посебно во случевите кога со рударските активности се зафатени предели со посебни природни и пејсажни вредности (национални паркови, околината на урбаните зони и сл.)

Општо земено, промените на релефот имаат мултифункционално и мулти димензионално влијание на зафатените просторни целини и на нивната околина.

Како што повеќе пати претходно е споменато во случајот на рудникот за варовник, вкупната длабочина на копот нема да помине 40 м.

Од овие причини во Главниот рударски проект, предвидена е соодветна методологија за рекултивација на завземеното земјиште.

Со континуирано изведување на планираната рекултивација согласно проектите, се создаваат услови за минимализирање на девастацијата на земјиштето.

Имено според тие проекти предвидено е по завршетокот на експлоатацијата на дното на копот да се изврши насипување со квалитетна земја со дебелина од 0,3 - 0,6 м, а потоа и нивно затревување со соодветни тревни видови, односно пошумување со багреми и бор. Косите, односно вертикални делови нема да бидат третирани.

Со оглед на нивната мала висина и специфичноста на материјалот нивното оставање без зарушување, ќе даде добри естетски ефекти на целиот простор.

На тој начин може да се постигне конфигурација на теренот што е максимално блиска со конфигурацијата на теренот пред почетокот на откопувањето. Теренот формиран по завршетокот на експлоатацијата во целост би требало да ги постигне приближните контури на природниот терен и да се вклопи во околниот не нарушен рељеф и со неговите пејсажно естетски карактеристики.

Со тоа ќе се олесни и забрза процесот на рекултивација и земјиштето во целост ќе се врати на првобитната употреба.

На основа на претходно изнесеното, би можело да се изнесе следна оценка:

Како резултат на рударските активности на површинскиот коп за варовник природно формираниот рељеф ќе биде значително променет. Ново формираните рељефни форми би можеле да се вклопат во природната орографија на околниот терен доколку се остварат планираните мерки за негова рекултивација.

Покрај предходно изнесените констатации дека штетните влијанија на површинскиот коп се во ограничени размери и не представуваат голема опасност за поширокиот еко систем и луѓето, неопходни се мерки со кои постојните влијанија или во целост би се анулирале или би се намалиле во прифатливи граници. На тој начин би се постигнала целта, одржлива рударската активност, односно само времено користење на земјиштето, а зафатениот простор не само што нема да се девастира, туку ќе се добијат по квалитетни пејсажно - естетски и еколошки одлики.

Целокупниот концепт за рекултивација на просторот се заснива на фактот што површината опфатена со експлоатационите работи ќе биде значително деградирана.

Технологија на рекултивација ќе ги опфати следните фази:

- нивелирање на површината;
- донесување и простирање на хумусен слој со дебелина од 0,3 до 0,5 м;

- сеење на мешункасти тревни видови кои ќе ја зголемат продукцијата на азот во почвата;
- засадувањето на дното на копот со млади садници од багрем и бор.

Со покривање и вегетација ќе се постигнат природни и визуелни ефекти во враќање на просторот кон природните делови. При тоа значајно е да се провери рН вредноста на насипниот материјал заради изборот и опстанокот на културите.

Со рекултивација на копот, нарушената природна средина ќе се вклопи во околниот природен амбиент и ќе овозможи населување на соодветни растителни и животински видови кои претходно го населувале просторот.

Од констатациите и оценките изложени во претходното поглавје, може да се види дека рударските активности на копот, се така избрани и димензионирани да не претставуваат извор на загадување на пошироката околина на копот. Раководејќи се примарно од целта за минимизирање на негативните влијанија на рударската експлоатација со правилен избор на технологијата и опремата, овозможено е нарушувањето на природниот екосистем да биде временски и просторно ограничено само на просторот зафатен со рударските активности. Поради тоа посебни мерки за редуцирање на штетностите и заштитата на животната средина и не се предвидени.

Останувајќи доследни на тенденцијата да се оствари само времено завземање на земјиштето со рударските операции, предвидено е просторот на копот по завршувањето на експлоатацијата целосно да се рекултивира, а со тоа и повторно да се врати во состојба слична на природната.

За таа цел неопходно е придржување на проектираните параметри и нивно доследно применување согласно од проектираната динамика.

По целосниот престанок на експлоатацијата, ќе се пристапи на завршните постапки за уредување на копот, вклучувајќи ги тука следниве операции:

- Комплетирање на биолошката рекултивација;
- Уредување на пристапните патишта;
- Изолација оградување на местата кој од одредени причини можат да бидат опасни за луѓето и животните (вдлабнатини, каверни и сл.).

XV. РЕЗИМЕ БЕЗ ТЕХНИЧКИ ДЕТАЛИ

Локалитетот “Вуксан” се наоѓа на околу 13 км западно од градот Куманово, или на 4 км од с. Отља како најблиско населено место. Теренот геолошки гледано припаѓа на листот Куманово според геолошката поделба на Република Македонија во мерка 1:100000 кој го завзема северниот дел од Република Македонија.

Локалитетот “Вуксан” има добри комуникациски врски по единствениот пробиен пат кој оди до локалитетот е низ селото Отља каде се дели во две насоки и тоа кон селото Липково кон градот Куманово додека втората кон селото Матејче кој продолжува кон селото Никуштак, па Арачиново и влегува во градот Скопје. Селото Липково е лоцирано на 5 км североисточно, додоека на 5 км југоисточно е лоцирано селото Матејче. Како најблиско населено место се појавува селото Стрима кое е на воздушна оддалеченост од нешто помалку од 4 км но поради тоа што помеѓу локалитетот и селото се издига дел од планината Скопска црна Гора и неповрзаноста со пат практично се појавува како многу оддалечена локација.

Работната зона, односно експлоатационото поле која е дефинирана помеѓу точките E1, E2, E3 и E4 зафаќа површина од околу 1,4 ha.

Системот на површинска експлоатација на корисната минерална суровина се заснова врз методата на дисконтинуираната технологија со примена на дупчачко – минерските работи, товарање со хидраулични багери, транспорт на варовникот до дробиличната постројка надвор од концесиското поле.

Потрушувачката на суровини се сведува на дизел гориво кое е најупотребуваната суровина од која се произведува електрична енергија но и се употребува за дупчалките и возниот парк на рудникот. Останатите суровини се сведуваат на потребите за одржување на поставените инфраструктурни делови и самите машини.

Создавање на отпад

Од експлоатацијата на површинскиот коп за варовник се создаваат следниве видови на отпад:

- Цврст отпад (распадна варовник, хумусен слој, делувилјална црвеница);
- Течен отпад (отпадни масла и масти кои се користат кај опремата за транспорт и товарање на материјалот);
- Комунален отпад продуциран од личните потреби на работниците.

Емисии во атмосферата

Од површинскиот коп за експлоатација на мермерен варовник “Вуксан” не постојат точкасти извори на емисии во атмосферата ниту емисии од котли. Најголемо загадување постои од емисијата на фугитивната емисија при процесите на:

- Дупчењето на минските дупнатини (прашина PM_{10});
- Работа на механизацијата (димни гасови и прашина);
- Од движење на камионите пред се по транспортните патишта;
- Ретката употреба на дизел агрегатот.

Емисии во почва, подземни и површински води

Во технолошкиот процес на експлоатација на варовникот не се користи технолошка вода, односно при извршување на работните активности не се продуцира отпадна технолошка вода.

Отпадна вода ќе се појавува единствено од фекалните води во моментот кога ќе биде изведена септичката јама. За зафаќање на отпадните фекални води предвидено е изградба на септичка јама, димензионирана согласно важечките прописи и стандарди.

Моментално, во кругот на инсталацијата, нема поставено ниту мобилен тоалет за задоволување на потребите на вработените.

Од површинскиот коп за варовник не постојат емисии во почва. Единствена емисија потенцијално може да се случи доколку се појави дефект на некоја од машините кои се користат при процесот на експлоатација па да истече мала количина на масло, моторно или хидраулично. Освен моторно масло може да се случи дефект односно прскање на хидраулично црево кај системите за хидраулика на рударските машини. Поради овие причини неопходен е редовен сервис на машините и механизацијата.

Земјоделски и фармерски активности

Од површинскиот коп за варовник нема да се генерира отпад од земјоделски активности или за земјоделски намени.

Бучава, вибрации и нејонизирачко зрачење

Извори на емисии на бучава во работниот простор на површинскиот коп се рударските машини и опрема: камиони, багери, дупчалки, агрегати, и др, додека

импулсна бучава се појавува при минирање на просторот. Минирањето се случува најмногу 2 пати во текот на годината. Вибрации со мал интензитет се јавуваат при процесот на минирање и истите не влијаат на животната средина поради големата оддалеченост на населените места.

Не постојат извори на нејонизирачко зрачење кои можат да извршат негативно влијание врз животната средина.

Точки на мониторинг на емисии и земање примероци

Се предвидува мерење на емисијата на бучава, присуството на прашина PM₁₀.

Програма за подобрување

- Редовно одржување и сервис на градежната механизација, машините, возилата и агрегатот;
- Имплементација на програми за правилно управување со отпад од опасни материи;
- Континуирана едукација на целиот персонал на копот за правилно постапување со отпадот;
- Соодветно складирање на отпадните масла и масти од машините и моторните возила;
- Соодветно складирање на старите гуми од моторните возила;
- Соодветно складирање на акумулаторските батерии;
- Склучување на договор со овластена фирма за превземање на отпадните масла и масти;
- Склучување на договор со овластена фирма за превземање на старите гуми од моторните возила;
- Склучување на договор со овластена фирма за превземање на старите акумулаторски батерии;
- Точење на гориво во мобилната механизација да се изведува на бетонирана површина;
- Селектирање на отпадот кој може да се рециклира (отпад од амбалажи, метален и друг отпад);
- Рекултивација на теренот по завршување на експлоатацијата на лежиштето;
- Контролирано отстранување на отпадот на определени локации во согласност со законот;

Барање за Б -ИЕД за Илирија Комерц с. Отља локалитет Вуксан

- Мерење на нивото на бучавата, од страна на акредитирана лабораторија за тестирање по ИСО 17025;
- Мерење на прашина РМ10, од страна на акредитирана лабораторија по ИСО 17025;
- Оградување на рудникот, поставување на обезбедување, поставување на соодветна сигнализација за забранет пристап, опасност од пропаѓање во длабочина и сл.
- Влажнење на пристапните патишта во летниот период.

XVI ИЗЈАВА

Со оваа изјава поднесувам барање за дозвола/ревидирана дозвола, во согласност со одредбите на Законот за животна средина (Сл.весник бр.53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 163/13, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 42/16) и регулативите направени за таа цел.

Потврдувам дека информациите дадени во ова барање се вистинити, точни и комплетни.

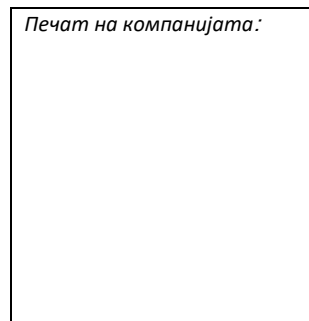
Немам никаква забелешка на одредбите од Министерството за животна средина и просторно планирање или на локалните власти за копирање на барањето или на негови делови за потребите на друго лице.

Потпишано од: _____ Датум : _____
(во името на организацијата)

Име на потписникот: _____

Позиција во организацијата: _____

Печат на компанијата:

XVII П Р И Л О З И

Прилог бр. 1 Тековна состојба

 ЦЕНТРАЛЕН РЕГИСТАР НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
Трговски регистар и регистар на други правни лица
www.crm.com.mk

Број: 0805-50/151020180004503
Датум и време: 9.7.2018 г. 10:48:34

ТЕКОВНА СОСТОЈБА

ПОДАТОЦИ ЗА СУБЈЕКТОТ	
ЕМБС:	4721284
Целосен назив:	Друштво за производство, трговија и услуги ИЛИРИЈА-КОМЕРЦ ДООЕЛ с.Отља Липково
Кратко име:	ИЛИРИЈАКОМЕРЦ
Седиште:	НАСЕЛЕНО МЕСТО БЕЗ УЛИЧЕН СИСТЕМ ОТЉА, ЛИПКОВО
Вид на субјект на упис:	ДООЕЛ
Датум на основање:	13.9.1993 г.
Деловен статус:	Активен
*Вид на сопственост:	Приватна
ЕДБ:	4017993118146
Големина на субјектот:	мал
Организационен облик:	05.4 - дооел
Надлежен регистар:	Трговски Регистар

ОСНОВНА ГЛАВНИНА	
Паричен влог МКД:	0,00
Непаричен влог МКД:	830.800,00
Уплатен дел МКД:	830.800,00
Вкупно основна главнина МКД:	830.800,00

Број: 0805-50/151020180004503

Страна 1 од 3

СОПСТВЕНИЦИ	
ЕМБГ/ЕМБС:	1806971420063
Име и презиме/Назив:	ВЕДАТ ШАКИРИ
Адреса:	С. ОТЉА, ЛИПКОВО
Тип на сопственик:	Содружник
Паричен влог MKD:	0,00
Непаричен влог MKD:	830.800,00
Уплатен дел MKD:	830.800,00
Вкупен влог MKD:	830.800,00
Вид на одговорност:	Не одговара

ДЕЈНОСТИ	
Приоритетна дејност/ Главна приходна шифра:	41.20 - Изградба на станбени и нестанбени згради
ОПШТА КЛАУЗУЛА ЗА БИЗНИС	
Евидентирани се дејности во надворешниот промет	
Други дејности:	Регистрирани дејности во надворешно-трговскиот промет

ОВЛАСТУВАЊА	
Управител	

ЕМБГ:	1806971420063
Име и презиме:	ВЕДАТ ШАКИРИ
Адреса:	С.ОТЉА, ЛИПКОВО
Овластувања:	Управител-занимање: Основно образование
Тип на овластување:	Неограничени овластувања во внатрешниот и надворешниот промет

ДОПОЛНИТЕЛНИ ИНФОРМАЦИИ	
КОНТАКТ	
E-mail:	ilirija.komerc@yahoo.com

Напомена:
Во тековната состојба прикажани се само оние податоци за кои има запишана вредност.
* Видот на сопственоста се определува врз основа на својството на основачот/содружникот /сопственикот и служи исклучиво за статистички цели на Државниот завод за статистика на Република Македонија

Правна поука: Против овој реален акт може да се изјави приговор до Централниот регистар на Република Македонија во рок од 8 дена од денот на приемот.

Изготвил,
Снежанка Ристик

Овластено лице,
Сузана Алексовска

Прилог бр. 2 Договор за концесија

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА

Бр. 24-5618/1

13-11-2014 20 год
СКОПЈЕ

Друштво за производство, трговија и ус.
ИЛИРИЈА-КОМЕРЦ

Бр: 19-12-1006

19.12.2014 год
Липково

Врз основа на член 139 од Законот за минерални сировини ("Службен весник на Република Македонија" бр.136/12, 25/13, 93/13, 44/14 и 160/14)

1. ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

застапувана од Министерот за економија

Bekim Neziri

(во натамошниот текст: концедент)

и

2. Друштво за производство, трговија и услуги ИЛИРИЈА-КОМЕРЦ

ДООЕЛ с.Отља Липково

со адреса:Ул.Населено место без уличен систем Отља, Липково,

Република Македонија

застапувано од лицето Ведат Шакири

(во натамошниот текст: концесионер)

на ден _____ 2014 година во Скопје, склучија:

**ДОГОВОР ЗА КОНЦЕСИЈА ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЈА НА МИНЕРАЛНА
СУРОВИНА -МЕРМЕР НА ЛОКАЛИТЕТОТ "ВУКСАН", ОПШТИНА
ЛИПКОВО**

Член 1

Предмет на усогласување

Со овој договор се врши усогласување на Договорот за концесија за експлоатација на минерална сировина мермер на локалитетот "Вуксан", општина Липково бр.24-3745/5 од 09.05.2012 година, склучен помеѓу Владата на Република Македонија и Друштво за производство, трговија и услуги ИЛИРИЈА-КОМЕРЦ ДООЕЛ с.Отља Липково со Законот за минерални сировини ("Службен весник на Република Македонија" бр.136/12, 25/13, 93/13, 44/14 и 160/14).

Член 2

Предмет на договорот

Предмет на овој договор е уредување на правата и обврските на Концедентот и Концесионерот кои произлегуваат од доделувањето на Концесијата за експлоатација на минералната сировина - мермер на локалитетот "Вуксан", општина Липково.

Со овој договор се уредуваат целта и предметот на концесијата, рокот на важење на концесијата, површина на просторот на кој се доделува концесијата за експлоатација, висината и начинот на плаќање и пресметување на надоместокот за концесијата, условите за вршење на концесијата, начинот и рокови за поднесување на сметки и финансиски или други извештаи во врска со извршената експлоатација на минерални сировини од страна на концесионерот, начинот на вршење на надзор и

инспекција на концесијата, условите за продолжување на важење на концесијата/договорот, начинот на решавање на споровите, начин и услови под кои се одзема концесијата, како и други услови соодветни на предметот на концесијата.

Член 3

Рок на важење на концесијата

Концесијата од член 2 на овој договор ќе важи до истекот на периодот закој е доделена концесијата, а заклучно со 09.05.2042 година

Член 4

Простор на кој се доделува концесијата

Просторот на кој е доделена концесијата односно од член 2 на овој договор се наоѓа на локалитетот “Вуксан“, општина Липково и го зафаќа просторот ограничен со точки, дефинирани со координати. Точките на координатите меѓусебно се поврзани со прави линии како што се дадени на Топографската карта приклучена кон овој договор во мерка $M = 1 : 25\,000$ во Гаус-Кригерава проекција, и тоа:

Точка	Координата Y	Координата X
T-1	7544190	4666590
T-2	7544750	4666820
T-3	7545270	4665390
T-4	7544832	4665432

Површината на просторот на концесијата за експлоатација од став 1 од овој член изнесува $P=0.700320 \text{ km}^2$ /квадратни километри/.

Член 5

Имотно правни односи

Заради експлоатација на минералната сировина, предмет на овој договор, концесионерот е должен да го реши прашањето на користење на земјиштето на кое ќе се врши експлоатација на минералните сировини, предмет на овој договор.

Доколку просторот во кој ќе се експлоатира минералната сировина е опфатен со шуми, концесионерот е должен да го извести Јавното претпријатие за стопанисување со шуми “Македонски шуми”-Скопје.

Член 6

Обврски за заштита на водите

Правното или физичкото лице кое при вршењето на експлоатација на минералната сировина и други активности на ископување на земјиштето наиде на подземни води (извори на води, истечни и непроточни води) е должно веднаш да изврши заштита на подземната вода, најдоцна во рок од 24

часа од пронаоѓањето и за тоа да го извести органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина.

Експлоатацијата на минералната суровина треба да се врши надвор од крајбрежниот појас во широчина од 50 метри зад линијата на допирање на педесетгодишната вода кај нерегулираните водотеци односно зад ножицата на насипот кај регуларните водотеци.

При експлоатација не смее да се предизвика било какво оштетување или нарушување на функционалноста на водостопанските објекти ако се наоѓаат на самиот локалитет или во негова близина.

Да се превземат сите неопходни технички мерки за спречување на индиректно испуштање на масла и загадувачки материји и супстанции.

Потребно е да се предвиди механички и биолошки третман на отпадните води од објектите за комерцијална и деловна намена.

При експлоатација не смее да се предизвикаат негативни влијанија врз површинските и подземните води на наоѓалиштето или во неговата околина, ниту пак со пристапните патишта кои се наменети за функцијата на ова наоѓалиште. Доколку дојде до евентуално нарушување на режимот на водите, инвеститорот е должен најитно да превземе мерки за отстранување на таквата состојба.

Органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на водите согласно важечките законски прописи издава дозволи за користење на вода како и дозволи за испуштање на отпадни води.

Член 7

Сообраќајна инфраструктура

Концесионерот е должен да обезбеди сообраќајна согласност за приклучок на јавен пат на начин и под услови утврден со закон.

Концесионерот потребно е да превзема мерки за спречување на недозволените дејствија на патот, патниот и заштитниот појас. Широчината на заштитниот појас на автопатот на кој не можат да се градат објекти или изведуваат градежни работи кои не се во функција на патот изнесува 40 метри, на магистрални и регионални патишта изнесува 20 метри, а на општински патишта изнесува 10 метри.

Концесионерот корисник на концесионото поле во текот на експлоатациониот период да не го зафаќа: патот (коловозот), како и патниот појас со било каков градежен материјал и механизација.

Сите трошоци за санирање при евентуално појавените деформации на патот (коловозот) и патниот појас, при експлоатација на минералните суровини, предмет на овој договор или од движење и работа на механизацијата од патната инфраструктура, ќе паднат на товар на имателот на концесионото поле.

Член 8

Обврски за заштита на животната средина

Експлоатацијата на минерални сировини концесионерот е должен да ја врши согласно пропишаниот режим и мерки за заштита дефинирани во елаборатот за заштита на животната средина, како и кон дополнителните решенија доколку во текот на експлоатацијата се покаже потреба од зголемен обем и вид на превенција.

Концесионерот е должен да се придржува кон законот за минерални сировини, законот за животната средина и другите прописи од областа на животната средина.

Член 9

Пренос на концесијата

Концесијата за експлоатација може да се пренесува само во целост на начин и под услови утврдени со закон.

Со преносот на концесијата, концесионерот ги стекнува правата и обврските кои произлегуваат од издадените дозволи и одобренија од надлежните органи, во смисла на овој и друг закон, а што се поврзани со експлоатација на минералните сировини кои се предмет на концесијата за експлоатација. За преносот на концесијата концедентот и концесионерот склучуваат договор за пренос на концесијата.

Концесионерот не смее да ја даде под закуп концесијата за експлоатација на минерални сировини.

Член 10

Почеток на експлоатација

Со експлоатација на минералната сировина- мермер може да се отпочне откако на концесионерот ќе му се издаде Дозвола за експлоатација на начин и под услови утврдени со закон.

Член 11

Надоместоци за концесијата

Заради користење на просторот односно на површината на која е доделена концесијата за експлоатација на минерална сировина концесионерот на концедентот е должен да му плаќа концесиски надоместок под услови, на начин и во износ определен согласно важечкиот Тарифник за утврдување на висината на надоместоците за издавање на дозволи и концеси за вршење на детални геолошки истражувања и концесии за експлоатација на минерални сировини.

За експлоатација на минералната сировина – мермер на локалитетот “Вуксан“, општина Липково, концесионерот е должен на концедентот да му плаќа концесиски надоместоци за експлоатација под услови, на начин и во висина определени согласно важечкиот Тарифник за утврдување на висината на надоместоците за издавање на дозволи и концесии за вршење на

детални геолошки истражувања и концесии за експлоатација на минерални суровини.

Концесискиот надоместок заради користење на простор на кој е доделена концесијата за експлоатација, Концесионерот е должен да го плаќа за секоја година поделно, а најдоцна до 31 декември во тековната година. Концесионерот е должен обрската за плаќање на концесискиот надоместок заради користење на простор на кој е доделена концесијата за експлоатацијата на минерални суровини е должен да ја плаќа за целиот период на траење на концесијата.

Плаќањето на концесискиот надоместок за за продадената количина на минерална суровина се врши на секои три месеци, односно Концесионерот е должен плаќањето на овој надоместоци да го изврши најдоцна до 15-ти во месецот кој што следи, а по истекот на трите месеци кои служат како основа за пресметка.

Доколку Концесионерот задоцни со наплатата на концесискиот надоместок, покрај главнината му се пресметува и законска казнена камата, согласно Законот за облигациони односи.

На долгуваниот износ на концесии надоместок се наплатува законска казнена камата, од датумот на истекување на пропишаниот рок се до датумот на плаќање, а која стапка се определува за секое полугодие и тоа во висина на каматната стапка од основниот инструмент од операциите на отворен пазар на НБРМ (референтна стапка), што важела на последниот ден од полугодие што му претходело на тековното полугодие, зголемена за десет процентни поени, за соодветниот период.

Надоместоците од овој член се уплатуваат на соодветна уплатна сметка во рамките на Трезорската сметка.

Член 12

Надомест на штета

Концесионерот е должен во целост да ги надомести штетите причинети на трети лица настанати при експлоатација на минералните суровини, како и штетите предизвикани врз животната средина на начин и под услови утврдени со закон.

Член 13

Обезбеден пристап за посебни потреби

Преку концесискиот простор, може да се градат јавни патишта, железнички пруги и други сообраќајници, електрични водови, водоводи, нафтоводи и гасоводи под услови утврдени со закон.

Доколку низ концесискиот простор поминуваат инфраструктурни објекти (пат, далновод и друго), концесионерот не смее да ги уништува и загрозува истите и е должен да го овозможи нивното користење од страна на други лица.

Доколку се работи за изведување на инфраструктурни објекти од јавен интерес (пат, далновод, железнички пруги, водостопански објекти и други објекти од јавен интерес) во концесиониот простор, тие можат да се градат доколку имателот на дозвола за градба во текот на градбата обезбеди услови за непречена и безбедна експлоатација на минералните сировини.

Член 14

Обврски на концесионерот при експлоатација на минералните сировини

По добивањето на дозвола за експлоатација, концесионерот при изведување на рударските работи за експлоатација на минералните сировини е должен:

- во целост да ги почитува и применува обврските утврдени со закон и
- доколку во процесот на експлоатација бидат откриени, објекти, односно предмети (целосно зачувани или фрагменти) од материјалната култура на Република Македонија концесионерот е должен веднаш да ги прекине работите и да ја извести Управата за заштита на културното наследство согласно важечките законски прописи.

Концесионерот при изведување на рударските работи и вршењето на експлоатација на минерални сировини е должен на локацијата каде што тие се вршат да има дозвола за експлоатација на минерални сировини и друга документација утврдена со закон.

Концесионерот при изведување на рударските работи и вршењето на експлоатација на минерални сировини е должен да врши класификација и прекатегоризација на рудните резерви.

Член 15

Безбедност и заштита при работа

Заради безбедност на животот и здравјето на работниците, концесионерот или изведувачот на експлоатацијата на минерални сировини е должен навремено да ги спроведува мерките за безбедност при работа односно да ја организира и уреди заштитата при работа со акт согласно со специфичните услови и опасности во објектите на начин и под услови утврдени со овој закон и законот за безбедност и здравје при работа.

Концесионерот или изведувачот при експлоатацијата на минералните сировини при изведувањето на рударските работи и вршење на надзор е должен да обезбеди технички надзор и водење на работите на изведувањето на рударските работи според рударските проекти, техничките прописи, како и според прописите за заштита при работа на начин утврден со закон.

Концесионерот кој управува со инсталација за управување со отпад треба да назначи одговорно лице кое е одговорно за надзор над програмата за спечување на значителни опасности.

При изведување на рударски работи, концесионерот или изведувачот мора да превземе мерки заради заштита на животот и здравјето на граѓаните, недвижните и движните предмети на начин и под услови утврдени со закон.

Концесионерот или изведувачот, кој изведува рударски работи каде што постои опасност од пожар, експлозија, појава на отровни гасови, или пак можности од навлегување на гасови, вода и тиња, мора да организира служба за спасување и служба за против пожарна заштита во согласност со закон.

Член 16

Времено запирање на експлоатацијата и изведување на рударските работи

Концесионерот е должен временото прекинување на изведувањето на рударски работи при експлоатација на минералните сировини поради непредвидени причини (Виша Сила дефинирана согласно закон, појава на гас или дополнителни количини на вода, горски удари, јамски пожари, пореметување на главни патишта за проветрување и одводнување, лизгање на терен и слично) да го пријави до органот на државната управа надлежен за работите од областа на минералните сировини и Државниот инспекторат за техничка инспекција најдоцна 24 часа по запирање на работите, а во случај на сериозни опасности веднаш.

Ако концесионерот планира времено запирање на работите повеќе од шест месеци во тековната година потребно е најмалку 30 дена пред временото запирање да го извести Државниот инспекторат за техничка инспекција, и да изврши рударски мерења на состојбите, како и дополнување на рударските планови, да направи записник за причините за престанување на работите и за опасностите кои можат да настанат во текот на запирањето и при повторниот почеток на работите. Временото запирање на изведувањето на рударски работи не може да трае подолго од една година.

Доколку концесионерот не продолжи со експлоатација на минералните сировини по рокот определен во став (2) од овој член, истиот е должен да изготви дополнителен проект во согласност со закон.

Концесионерот во периодот на временото прекинување на рударските работи, е должен редовно да ги одржува јамските простории и објекти во стабилна, сигурна и безбедна состојба.

Член 17

Надзор над концесијата

Концедентот врши постојан и редовен надзор на начинот и вршењето на концесиската дејност и почитувањето на обврските од овој договор од страна на концесионерот во согласност со закон.

Концедентот има право да овласти надлежен орган или друга независна институција да врши постојан надзор во извршувањето на обврските на концесионерот во текот на траењето на концесијата.

Член 18

Престанок на концесијата

Концесијата за експлоатација на минерални сировини престанува да важи во случај на:

- истекот на рокот за периодот на кој била доделена концесијата;
- едностран раскин на договорот за концесија од страна на концедентот;
- едностран раскин на договорот за концесија од страна на концесионерот,
- стечај или ликвидација на концесионерот и
- во други случаи утврдени со закон.

Во случај на престанок на концесијата за експлоатација, престануваат да важат сите дозволи, решенија и одобренија сврзани со овој Договор за концесија за експлоатација на минерални сировини.

Член 19

Еднострано раскинување на концесијата за експлоатација на минерални сировини од страна на концедентот

Концедентот може еднострано да го раскине договорот за концесија во случај кога:

- концесионерот ќе го пренесе предметот на концесија за експлоатација на минерални сировини на друг концесионер без согласност на концедентот;
- кај концесионерот ќе настапи состојба на присоединување, спојување и поделба без добиена писмена согласност од концедентот;
- ќе се изврши пренос на акции или удели кај концесионерот на кој му е доделена концесија за експлоатација кои поединечно или во збир би довеле до промена на управувачкиот пакет во друштвото без претходна писмена согласност на концедентот на начин утврден со закон;
- концесионерот ќе го издаде предметот на концесија под закуп;
- концесионерот ќе отпочне со експлоатација на минералните сировини пред да добие дозвола за експлоатација;
- концесионерот не постапил по изречените мерки во постапката на надзор согласно со закон;
- концесионерот не поднесе барање за издавање на дозвола за експлоатација во рокот определен со закон;
- концесионерот не започнал со експлоатација на минералните сировини во рок определен со закон, освен во случај на настанување на виша сила;

- концесионерот не ги платил концесиските надоместоци за доделената концесија на начин и под услови утврдени со закон и прописите донесени врз основа на законот;
- концесионерот не извршил геодетско снимање и не изготвил геодетски елаборат со пресметка на откопаните колични на минерални суровини или пак геодетскиот елаборат не го доставил до органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на минералните суровини во текот на две години послеователно;
- концесионерот не доставува вистинити податоци за содржината на минералните суровини во концентратите односно металите кои се добиваат во процесот на нивна преработка;
- концесионерот прекинал со изведување на рударските работи подолго од една година,
- концесионерот не се придржувал кон решенијата и мерките во однос на заштитата на животната средина утврдени со прописите од областа на животната средина и
- во други случаи утврдени со закон.

Член 20

Еднострано раскинување на концесијата за експлоатација на минерални суровини од страна на концесионерот

Концесионерот може еднострано да го раскине договорот за концесија кога:

- концедентот не ги извршува обврските кои произлегуваат од договорот;
- концедентот извршил битна повреда на одредбите од договорот или на законите и прописите што се применуваат на договорот,
- концесионерот нема економски интерес за понатамошно извршување на концесијата за експлоатацијата и
- во други случаи утврдени со закон.

Член 21

Враќање на документација

Во случај на раскинување на овој договор, концесионерот е должен целокупната техничка документација во врска со концесијата и проектот да ги достави до органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на минералните суровини, веднаш по раскинувањето на истиот.

Член 22

Решавање на спорови

Договорните страни се согласни спорите настанати во врска со примената на овој договор да ги разрешат спогодбено.

Барање за Б -ИЕД за Илирија Комерц с. Отља локалитет Вуксан

Во случај спорот да не може да се разреши спогодбено, договорните страни се согласни спорот да го решаваат пред надлежниот суд во Скопје.

Член 23

Измени на Договорот

Овој договор може да биде изменет само со Анекс кон овој договор во писмена форма.

Член 24

Целост на Договорот

Составен дел на овој договор е и Топографската карта дадена во прилог на овој договор.

Член 25

Број на оригинални примероци

Овој договор е склучен во 7 (седум) еднообразни примероци, по четири примероци за Концедентот и по три примероци за Концесионерот.

Член 26

Овој договор влегува во сила со денот на неговото склучување од договорните страни.

Член 27

Со денот на влегување во сила на овој договор престанува да важи Договорот за концесија за експлоатација на минерална суровина мермер на локалитетот "Вуксан", општина Липково бр.24-3745/5 од 09.05.2012 година, склучен помеѓу Владата на Република Македонија и Друштво за производство, трговија и услуги ИЛИРИЈА-КОМЕРЦ ДООЕЛ с.Отља Липково.

За Концедентот
ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕР ЗА ЕКОНОМИЈА

Bekim Neziri

За Концесионерот
ДПТУ ИЛИРИЈА-КОМЕРЦ
ДООЕЛ с.Отља Липково

Ведат Шакири

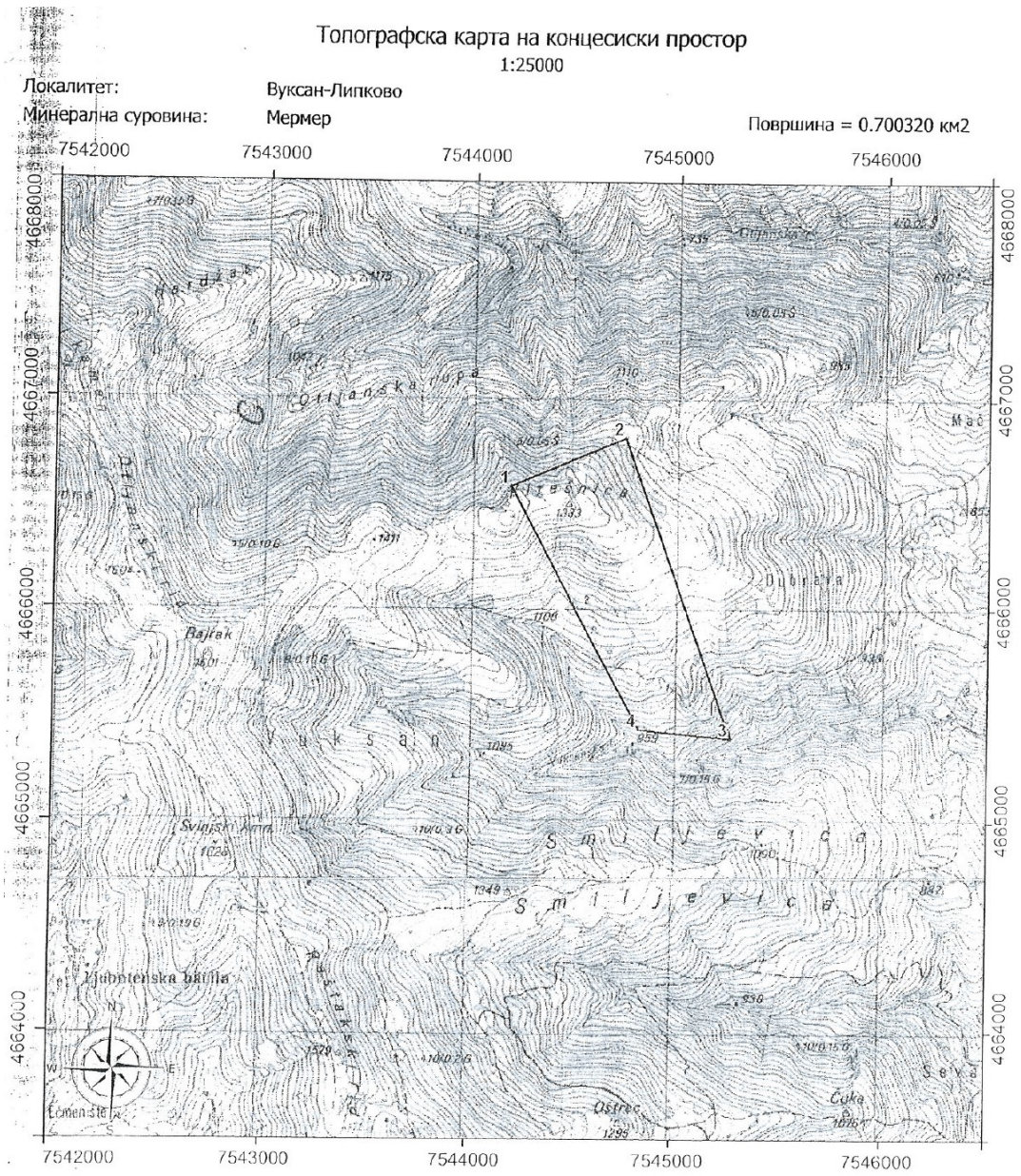
Изработил: Флорент Чиче

Контролирал: м-р Костадин Јованов

м-р Ејуп Љатифи

Согласен: Анета Димовска

Барање за Б -ИЕД за Илирија Комерц с. Отља локалитет Вуксан

T	Y	X
1	7544190	4666590
2	7544750	4666820
3	7545270	4665390
4	7544832	4665432

Прилог бр. 3 Дозвола за експлоатација

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА

Бр.24- 927/1
31-01-2013 год.
Скопје

Врз основа на член 205 од Законот за општа управна постапка (“Службен весник на Република Македонија” бр.38/05, 110/08 и 51/11) и член 41 од Законот за минерални сировини (“Службен весник на Република Македонија бр.24/07, 88/08, 52/09, 6/10, 158/10, 53/11 и 136/11), а во врска со член 135 од Законот за минерални сировини (“Службен весник на Република Македонија“ бр.136/12), а согласно Барањето за издавање на дозвола за експлоатација на минерална сировина – мермер на локалитетот “Вуксан”, општина Липково поднесено од страна на Друштвото за производство, трговија и услуги ИЛИРИЈА-КОМЕРЦ ДООЕЛ с.Отља Липково број 24-3745/7 од 23.07.2012 година, министерот за економија ја издава следната

ДОЗВОЛА ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЈА

1. На Друштвото за производство, трговија и услуги ИЛИРИЈА-КОМЕРЦ ДООЕЛ с.Отља Липково му се дозволува експлоатација на минералната сировина – мермер на локалитетот “Вуксан”, општина Липково (во понатамошниот текст: Концесоинерот).
2. Оваа дозвола е со рок на важење не подолг од рокот утврден во Договорот за концесија за експлоатација на минералната сировина – мермер на локалитетот “Вуксан”, општина Липково, склучен помеѓу Владата на Република Македонија и Друштвото за производство, трговија и услуги ИЛИРИЈА-КОМЕРЦ ДООЕЛ с.Отља Липково бр. 24-3745/5 од 09.05.2012 година (во понатамошниот текст: Договорот за концесија), доколку не дојде до измена на условите под кои и е доделена.
3. Концесискиот простор е определен согласно Договорот за концесија, кој изнесува $P=0,700320\text{km}^2$, ограничен со координатни точки меѓу себе поврзани со прави линии, нанесени и вцртани на топографска карта во мерка $M=1:25000$ во Гаус – Кригера проекција.
4. Експлоатацијата на минералната сировина од точка 1 од оваа дозвола ќе се врши на експлоатациониот простор дефиниран со Главниот рударски проект кој е составен дел на оваа дозвола, определен со координатни точки меѓу себе поврзани со прави линии, нанесени и вцртани на топографска карта во мерка $M=1:25.000$ во Гаус – Кригера проекција на површина од $0,014360\text{km}^2$ и тоа:

Барање за Б -ИЕД за Илирија Комерц с. Отља локалитет Вуксан

T	Y	X
1	7544889	4665553
2	7544843	4665681
3	7544887	4665733
4	7544939	4665701
5	7544979	4665613
6	7544943	4665577

5. Експлоатацијата на минералната суровина – мермер ќе се врши на површината од точка 4 од оваа дозвола и тоа на дел од К.П. 4494, 4495, 4496, 4497/1 и 4638 за К.О. Матејче-вон г.р. односно на површината определена со Главниот рударски проект.
6. Начинот и условите на експлоатација на минералната суровина – мермер, предмет на оваа дозвола, како и количините на истите ќе се врши согласно Главниот рударски проект кој е составен дел на оваа дозвола, како и врз основа на законот и прописите донесени врз основа на него, останатата приложена техничка документација односно Решението за одобрување на Елаборатот за оценка на влијанието врз животната средина, Водостопанската и Сообраќајната согласност, Договорот за концесија, како и останатите стандарди и технички нормативи.
7. Имајќи го во предвид известувањето од Министерство за животна средина и просторно планирање – Управа за животна средина, од увидот на доставената документација, заклучено е дека при експлоатацијата на минерална суровина – мермер, нема да се користат површински, односно подземни води, а исто така нема да има директно испуштање на отпадни води во реципиент или во подземни води. Согласно горенаведеното не е потребно издавање на дозвола за користење на вода, дозвола за испуштање на отпадни води и издавање на водостопанска согласност, бидејќи водостопанската согласност се издава за објектот кој се наоѓаат покрај површински водни тела.
8. Согласно Елаборатот за заштита на животната средина од мај 2012 година, Управата за животна средина и просторно планирање укажува на обврската на концесионерот целосно и без исклучоци да се придржува кон пропишаниот режим и мерки за заштита предвидени во Елаборатот за заштита на животната средина, како и кон дополнителни решенија доколку низ работата на површинскиот коп се покаже потреба од зголемен обем и вид на превенција.
9. Во однос на Сообраќајната согласност Концесионерот е должен да ги почитува условите определени во Одлуката за користење на локална патна инфраструктура, издадена од Градоначалник на општина Липково.
10. Концесионерот при изведување на рударските работи за експлоатација е должен да врши рударски мерења и да поседува рударски планови, да ги спроведува мерките за заштита при работа, навремено да превзема мерки за безбедност на граѓаните, нивниот имот, сообраќајот и соседните објекти.
11. Концесионерот е должен да води евиденција на произведените количини на минерална суровина во пишана форма.
12. Концесионерот е должен еднаш годишно во периодот од 1 октомври до 15 ноември во тековната година да изврши геодетско снимање и да изготви

Барање за Б -ИЕД за Илирија Комерц с. Отља локалитет Вуксан

геодетски елаборат со пресметка на откопаната количина на минералните суровини, во кој прецизно ќе се дефинираат количините на откопаната количина на минерална суровина и периодот во кој тоа е извршено, а најдоцна до 31 декември во тековната година. Геодетскиот елаборат да го достави до органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на минералните суровини.

13. Рекултивацијата на земјиштето на кое се врши или вршела експлоатацијата на минералната суровина, Концесионерот е должен да ја изврши на начин и под услови определени со документацијата од точка 6 од оваа дозвола и да спроведува на своја сметка мерки за заштита на животната средина, природата и културното наследство.

Образложение

Друштвото за производство, трговија и услуги ИЛИРИЈА-КОМЕРЦ ДООЕЛ с.Отља Липково до Министерството за економија поднесе Барање за издавање на дозвола за експлоатација на минералната суровина - мермер на локалитетот "Вуксан", општина Липково број 24-3745/7 од 23.07.2012 година, при што ја приложи следната документација:

1. Договорот за концесија за експлоатација на минералната суровина - мермер на локалитетот "Вуксан", општина Липково бр.24-3745/5 од 09.05.2012 година;
2. Главен рударски проект за површинска експлоатација на мермер, изработен од "КИПО" ДООЕЛ Струмица, заедно со Ревизиска клаузула издадена од Комисијата за вршење на стручна оцена (ревизија) на рударски проекти бр.24-4640/8 од 27.06.2012 година;
3. Доказ за решени имотно правни односи во делот на земјиштето каде што ќе се врши експлоатација на минералната суровина, предмет на концесијата и тоа на дел од К.П. 4494 по Имотен лист бр.1425 препис на К.О. Матејче-вон г.р. издаден од Агенција за катастар на недвижности Куманово бр.1105-19707/2012 од 06.07.2012 година, дел од К.П. 4495 по Имотен лист бр.4681 препис на К.О. Матејче-вон г.р. издаден од Агенција за катастар на недвижности Куманово бр.1105-340/2013 од 08.01.2013 година, дел од 4496 по Имотен лист бр.440 препис на К.О. Матејче-вон г.р. издаден од Агенција за катастар на недвижности Куманово бр.1105-19704/2012 од 06.07.2012 година, дел од К.П. 4497/1 по Имотен лист бр.1414 препис на К.О. Матејче-вон г.р. издаден од Агенција за катастар на недвижности Куманово бр.1105-33829/2012 од 27.12.2012 година и 4638 по Имотен лист бр.4681 препис на К.О. Матејче-вон г.р. издаден од Агенција за катастар на недвижности Куманово бр.1105-340/2013 од 08.01.2013 година. За оваа цел е изработен Геодетски елаборат за геодетски работи за посебни намени за К.О.Матејче, бр. 09-402/1 од 21.06.2012 година од страна на "ГЕО-МЕТР" ДОО Куманово и Анекс на Геодетски елаборат за геодетски работи за посебни намени за К.О.Матејче, бр. 09-402/3 од 03.01.2013 година од страна на "ГЕО-МЕТР" ДОО Куманово;

Барање за Б -ИЕД за Илирија Комерц с. Отља локалитет Вуксан

4. Решение за одобрување на Елаборатот за заштита на животна средина средина, издадено од Министерството за животна средина и просторно планирање, Управа за животна средина бр. 11-5307/3 од 06.07.2012 година;
5. Решение за одобрување на водостопанска согласност издадена од Министерството за животна средина и просторно планирање, Управа за животна средина – Сектор за води бр.11-6066/4 од 17.07.2012 година;
6. Сообраќајна согласност- Одлука за користење на локална патна инфраструктура, издадена од Градоначалник на општина Липково со број 03-379/2 од 17.05.2012 година.

По приемот на Барањето, Министерството за економија изврши увид во доставената документација и констатира дека Барањето за издавање на дозвола за експлоатација заедно со приложената документација е во согласност со закон и прописите донесени врз основа на истиот и затоа се одлучи како во диспозитивот.

Поука: Против оваа дозвола може да се изјави жалба до Комисијата за решавање на управни работи од втор степен од областа на економијата и финансиите при Владата на Република Македонија во рок од 15 дена, сметано од денот на приемот на оваа дозвола.

Административната такса во износ од 600,00 денари е наплатена согласно со Законот за административни такси (“Службен весник на Република Македонија“ бр.17/93, 20/96, 7/98, 13/01, 24/03, 19/04, 61/04, 95/05, 70/06, 92/07, 88/08, 130/08, 6/10, 145/10 и 17/11).

Изработил: Снежана Трајановска-Богоева
Контролирал: Александра Митреска
м-р Ејуп Љаџифи

Одобрил: Анче Трифунов

Барање за Б -ИЕД за Илирија Комерц с. Отља локалитет Вуксан

Топографска карта на концесиски простор
1:25000

Локалитет: Вуксан-Липково
Минерална суровина: Мермер

Површина = 0.014360 км²

T	Y	X
1	7544889	4665553
2	7544843	4665681
3	7544887	4665733
4	7544939	4665701
5	7544979	4665613
6	7544943	4665577

Барање за Б -ИЕД за Илирија Комерц с. Отља локалитет Вуксан

Прилог бр. 4 Договор за сервисирање на возен парк

ДОГОВОР

ЗА СЕРВИСИРАЊЕ И ОДРЖУВАЊЕ НА ТЕШКИ МОТОРНИ ВОЗИЛА И МАШИНИ

ОВОЈ ДОГОВОР Е МЕЃУ ДВЕТЕ ДОГОВОРЕНИ СТРАНИ

ГИЛЕ-ХРОМ-СКОПЈЕ
УЛ.РАФАЕЛ БАТИНО БР.25
1000 СКОПЈЕ

ИЛИРИЈА КОМЕРЦ ДООЕЛ
С.ОТЉА ОПШТИНА ЛИПКОВО
КУМАНОВО

ЧЛЕН бр.1

Договорените страни се договорија за сервис и одржување на тешките моторни возила и машини
Нивна поправка ,промена на масло и одржување итн.

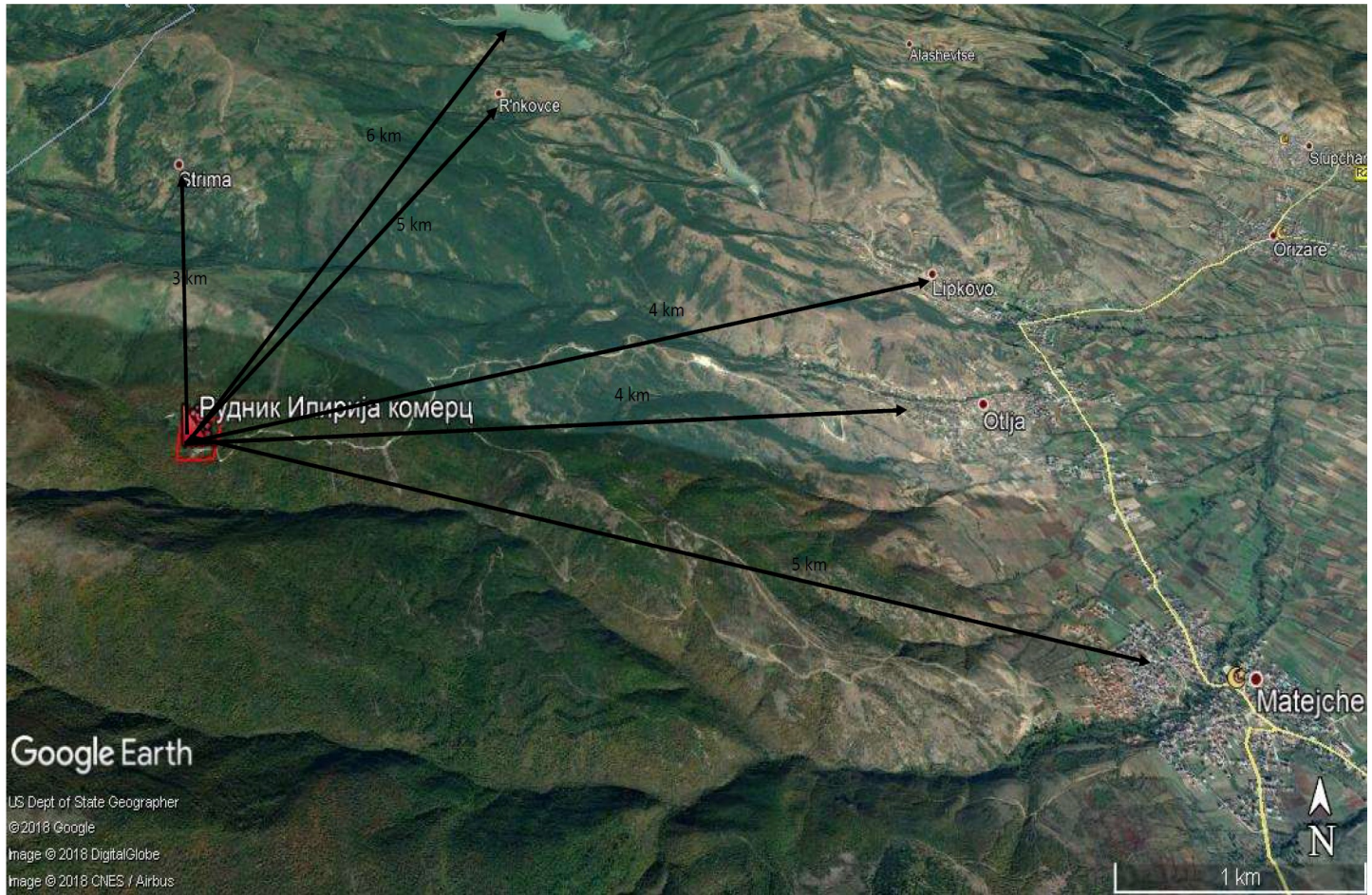
Печат

Печат

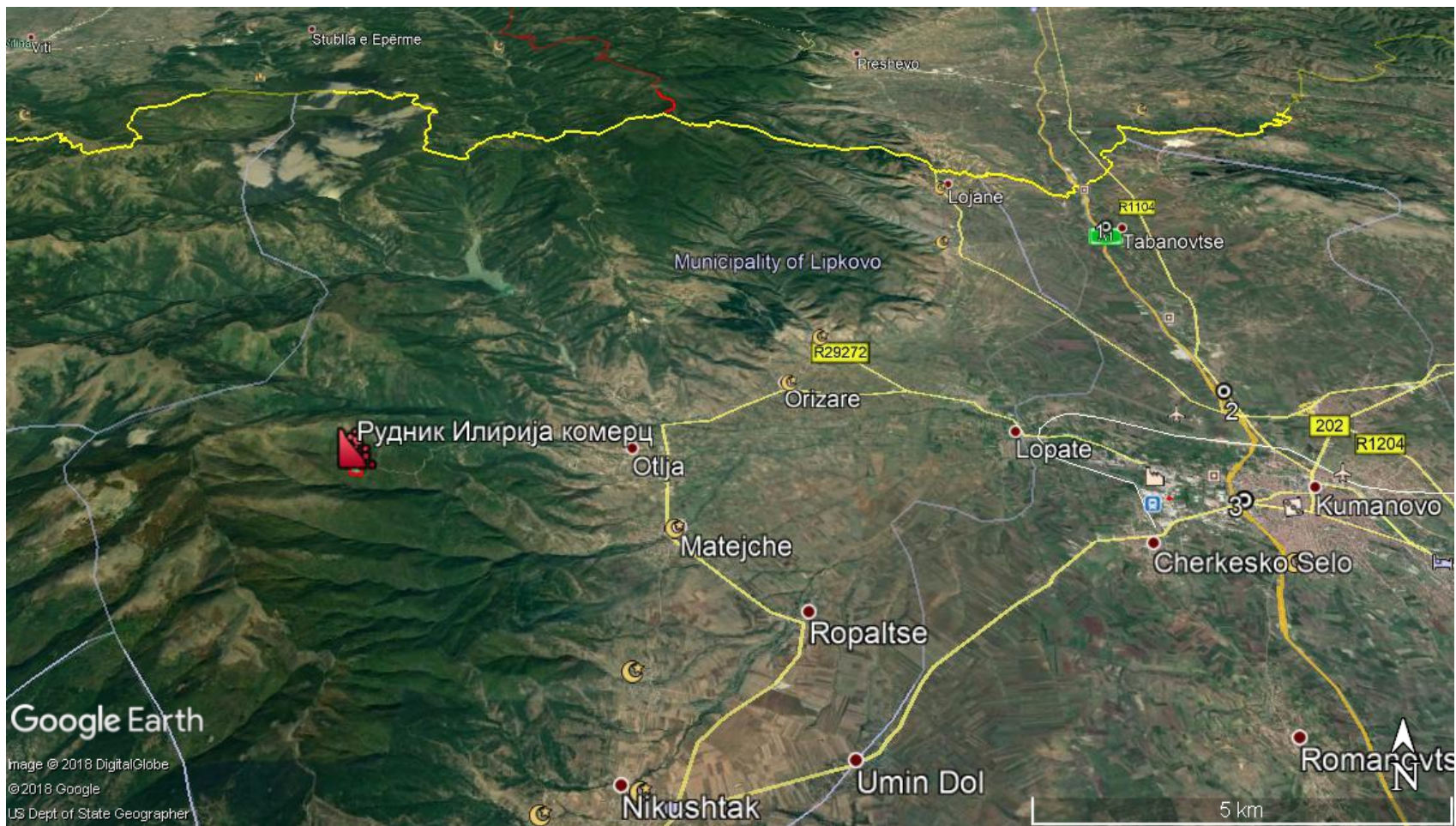
Барање за Б -ИЕД за Илирија Комерц с. Отља локалитет Вуксан

Прилог бр. 5 Микролокација на предметниот рудник

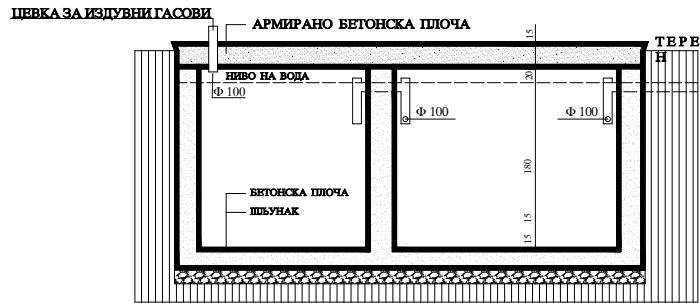
Барање за Б -ИЕД за Илирија Комерц с. Отља локалитет Вуксан

Прилог бр. 6 Макролокација на предметниот рудник

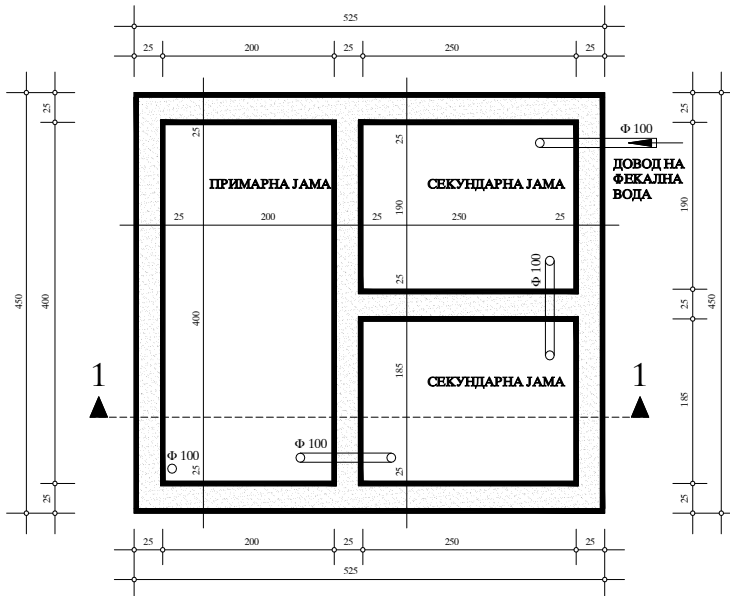

Прилог бр. 7 Изглед на предвидената септичка јама

СЕПТИЧКА ЈАМА ЗА ФЕКАЛНА КАНАЛИЗАЦИЈА

ПРЕСЕК 1 - 1 М = 1 : 50

ОСНОВА М = 1 : 50

Прилог бр. 8. Договор за откуп на отпадни материи

Друштво за внатрешен и надворешен промет на големо и мало производство и услуги РАД-КОМ ДООЕЛ Скопје
Подружница РАД-КОМ
Бр. 03-000118
07.02.2018
Куманово

Друштво за недвижности, трговија и услуги
ИЛИРИЈА КОМЕРЦ
Бр. 01/02/18
07.02.2018
Дилчево

ДОГОВОР ЗА ДЕЛОВНО ТЕХНИЧКА СОРАБОТКА

Склучен на ден 07.02.2018 помеѓу:

КУПУВАЧ: Друштво за внатрешен и надворешен промет на големо и мало производство и услуги РАД-КОМ ДООЕЛ Скопје, со седиште на ул.16-та Македонска Бригада бр.18 Скопје, управувано од Далибор Димковски од Скопје, Подружница РАД-КОМ Куманово со седиште на улица Индустриска бр.7 Куманово, со ЕМБС 4611730 и ЕДБ 4030993106004 (во понатамошен текст како купувач) и

ПРОДАВАЧ Илирија Комерц со седиште на улица С.Отла Локалитет Вуксан со ЕМБС 4721284 и ЕДБ 4017993118146 застапувано од управителот Борис Влакиќ (во понатамошниот текст како продавач).

ПРЕДМЕТ НА ДОГОВОРОТ:

Член 1

Предмет на овој договор е уредување на правата и обврските на договорените страни во врска со купопродажба на отпадно железо и неопасни материјали од секундарни суровини. Квалитетот, количините и цените ќе се договорат за секоја пратка посебно бидејќи цените се променливи и зависат од цените во регионот во ЛМЕ. Мерењето на отпадниот материјал ќе се врши на взаемно прифатени ваги, а договорените страни ќе го потврдат испорачаното количество и квалитет по класа, со потпис на испратница која ќе биде основ за изготвување на фактурите.

ЦЕНА И НАЧИН НА ПЛАЌАЊЕ:

Член 2

Договорените страни ја договараат цената на продажба на отпадниот материјал со взаемна согласност на истата и ја потврдуваат со потпишување на фактура и испратница. Плаќањето купувачот го извршува врз основ на фактура по секоја испорачана количина и по секој добен извештај од прием на роба.

Купувачот е должен да му ја исплати на продавачот износот наведен во фактурата, во рок од 8 дена од добивање на фактурата.

Член 3

Купувачот во секое време има право писмено да го известува продавачот доколку постои некаква промена во цените на производот.

Продавачот го задржува правото да ги прекине сите испорачани на стови доколку купувачот неуредно ги извршува сите обврски по основ на плаќање.

ВАЖНОСТ НА ДОГОВОРОТ:

Член 4

Овој договор се склучува на определено време во рок од 1 година со можност за негово продолжување или раскинување во рок од 30 дена со доставување на писмено известување. Истиот стапува на сила од моментот на неговото склучување.

ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ:

Член 5

Продавачот со потпишување на овој договор по морална, материјална и кривична одговорност потврдува дека е сопственик на отпадниот материјал кој му го продава на купувачот, како и дека не постојат други законски пречки отпадниот материјал да му биде продаден на купувачот. Продавачот во целост е одговорен за потеклото на отпадниот материјал и одговара за целокупната штета доколку истата настане во доставување на отпадниот материјал која не одговара на предметот на продажба регулирана со овој договор.

Член 6

Врз основа на член 39 од Закон за управување со отпад на двете страни се согласни да пополнат идентификациони и транспортни формулари за отпад согласно "Правилникот за форма и содржина на формуларите за идентификација и транспорт на отпад и формата и содржината на обрасците за горишен извештај за постапување со отпад"

Член 7

Евентуалните спорни прашања поврзани со исполнување на обврските превземени од договорот, ќе се решат во духот на меѓусебно разбирање и соработка како деловни партнери. Во случај на неможност на нивно разрешување истите ќе бидат решени од страна на надлежен суд Основниот Суд Скопје 2 Скопје.

Член 8

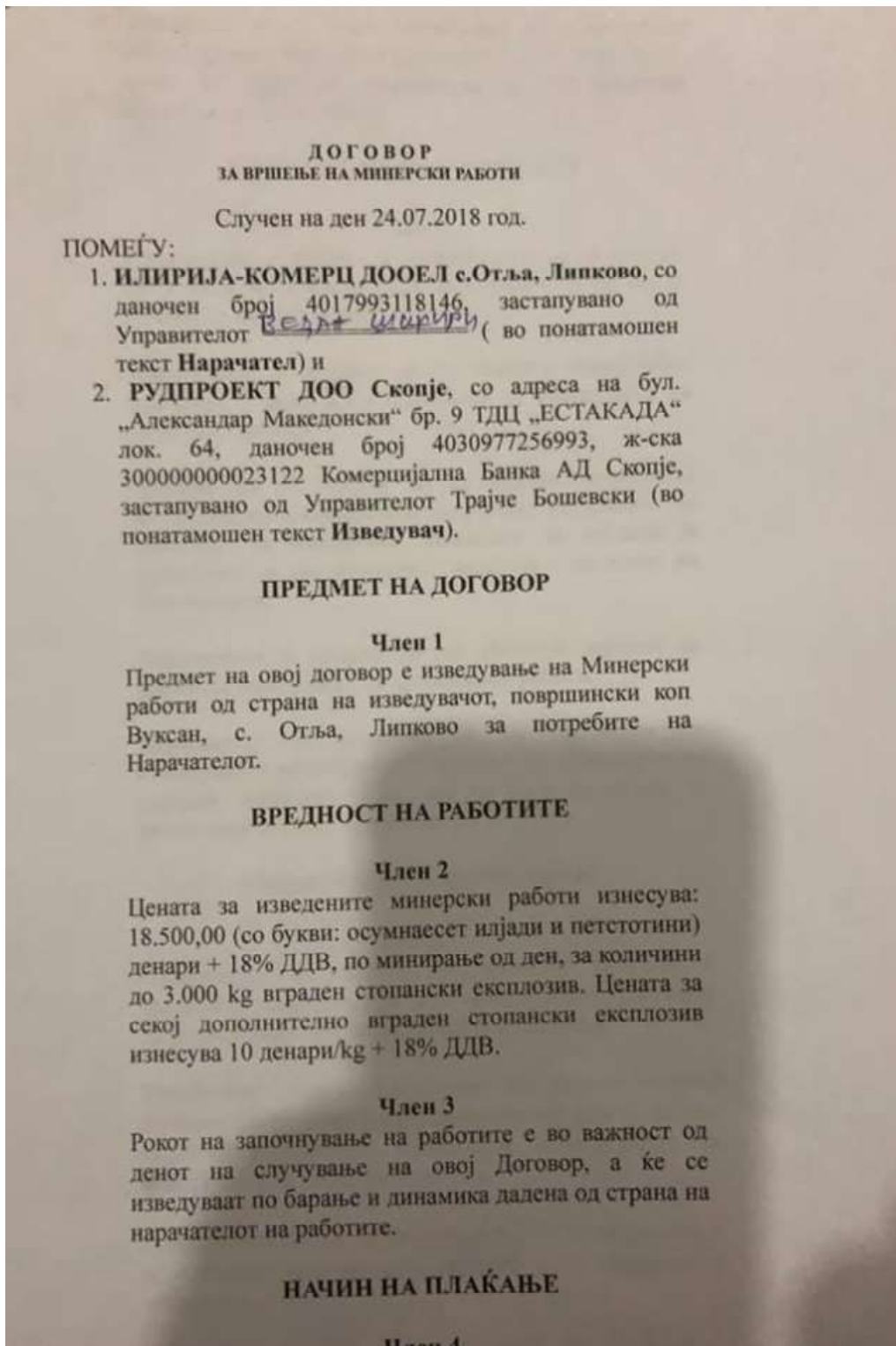
Измени и дополнувања на овој договор може да се направат само во писмена форма со взаемна согласност на договорените страни со Анекс кон овој договор. Секоја ситуација која не е покриена со овој договор ќе биде решена согласно позитивните законски прописи за која ќе се применуваат одредби од Закон за финансиска дисциплина.

КУПУВАЧ

ПРОДАВАЧ

ИЛИРИЈА-КОМЕРЦ
ДООЕЛ
с.Отља

Прилог бр. 9. Договор за вршење на минерски работи

Плаќањето ќе се врши вирмански по извршените работи и доставена фактура во рок од 7 дена. Како доказ за извршено минирање ќе се приложи Записник од минирањето.

ОБВРСКИ НА НАРАЧАТЕЛОТ

Член 5

Нарачателот е должен на Изведувачот да ја достави Дозволата за експлоатација за локалитетот на кој ќе се извршува минирање.

Нарачателот е должен да го извести изведувачот најмалку 3 дена пред потребата за изведување на минерски работи.

Нарачателот е должен да ја набави потребната количина на експлозивни средства, соодветно со условите за минирање. Трошокот за набавка и транспорт на експлозивните средства е на товар на Нарачателот.

Нарачателот е должен да го обезбеди теренот за време на изведување на минерските работи.

Нарачателот се обврзува да му овозможи на Изведувачот несметано изведување на работите и да постави одговорно лице кое ќе биде присутно за време на минерските работи.

ОБВРСКИ НА ИЗВЕДУВАЧОТ

Член 6

Изведувачот е должен да обезбеди стручна и квалитетна скипа за вршење на минерските работи и да ја транспортира до местото на минирање.

Изведувачот е должен работите предвидени со овој Договор да ги изврши во договорениот рок и според техничките прописи и правила и стандарди за изведување на ваков вид работи.

Изведувачот не одговора за ефектот од минирањето и не е должен да го исчисти теренот после извршеното минирање.

Изведувачот не е должен да го изведе минирањето доколку смета дека е загрозна неговата и безбедноста на околината.

Изведувачот е должен да изготви записник после секое извршено минирање. Одговорното лице, поставено од страна на Нарачателот, е должно да се потпише на записникот.

Член 7

Овој договор е со време траење од 1 (една) година и започнува од денот на потпишување на истиот од двете договорени страни и трае до 24.07.2019 година

Член 8

За се што не е регулирано со овој Договор ќе важат одредбите од Законот за облигациони односи, или ќе биде регулирано со Анекс на договорот, а во случај на спор надлежен е Основниот Суд во Скопје.

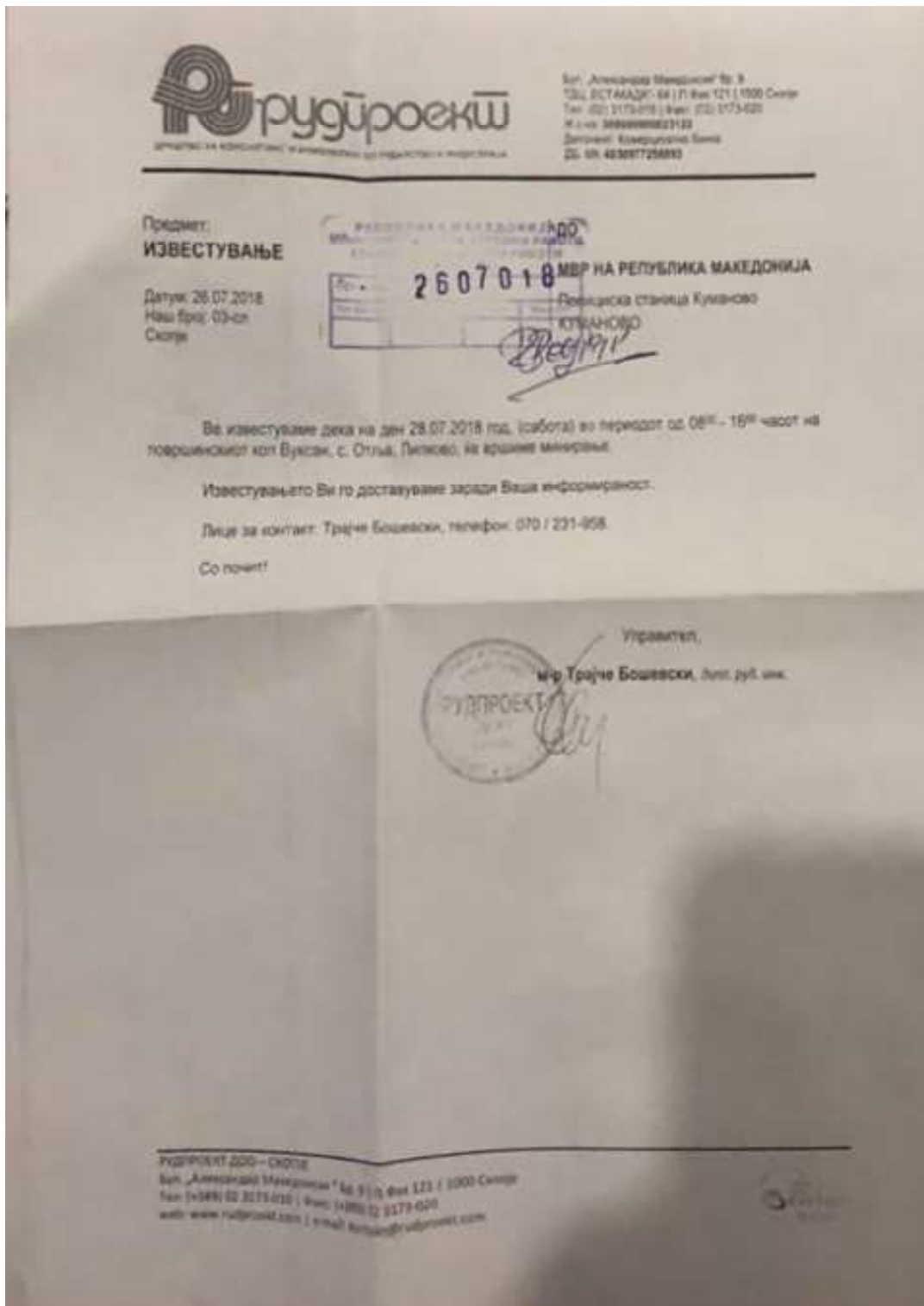
Член 9

Овој договор е составен од 4 (четири) еднакви примероци од кои по 2 (два) за секоја договорена страна

ИЛИРИЈА-КОМЕРЦ ДООЕЛ
с.ОТЉА, ЛИШКОВО
Управител,

РУДПРОЕКТ ДОО
СКОПЈЕ
Управител,
м-р Трајче Бошевски, дипл. руд.
инж.

Прилог бр. 10. Договор за вршење на дупчачки работи

